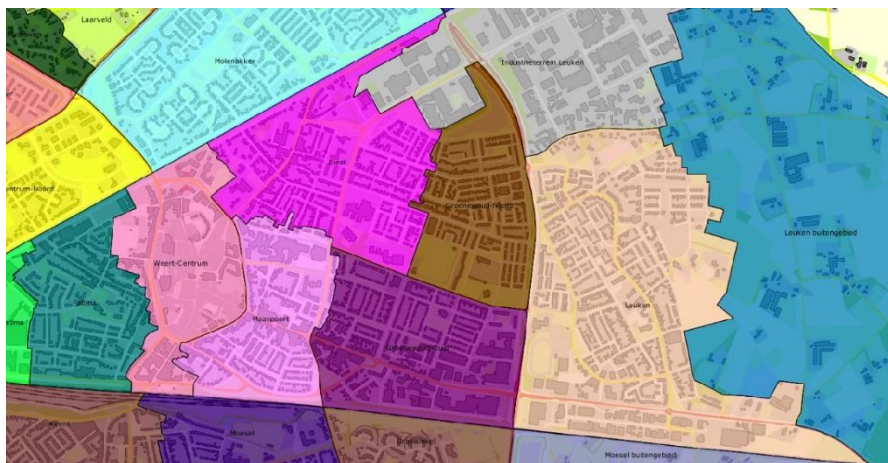
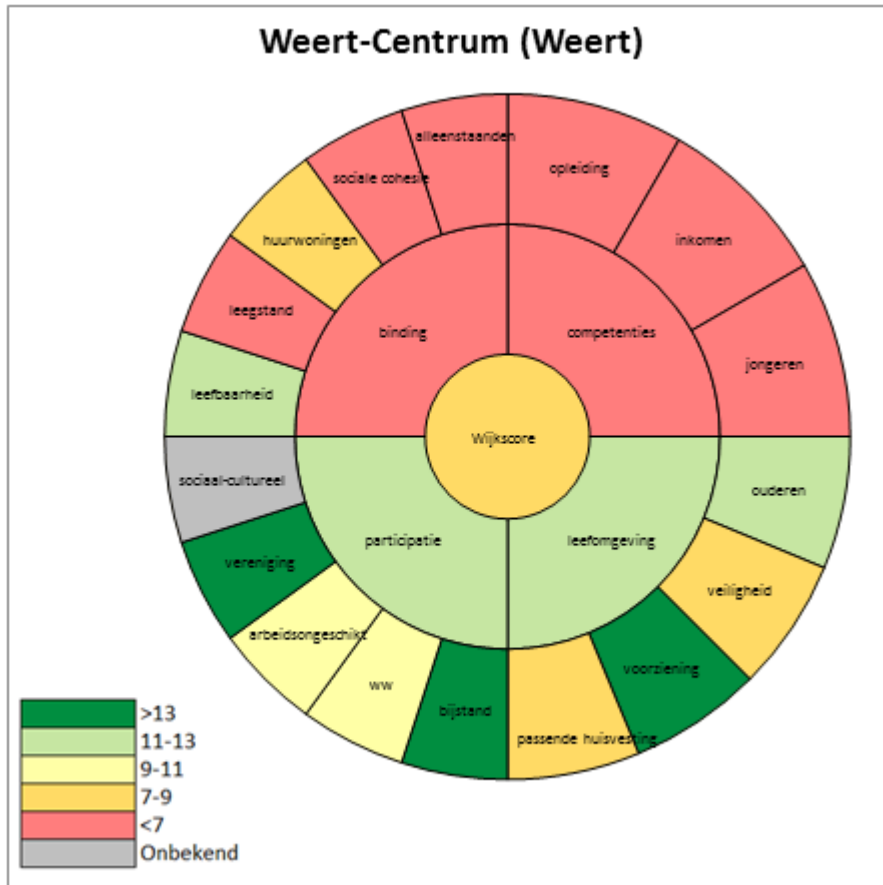

Buurten CBS

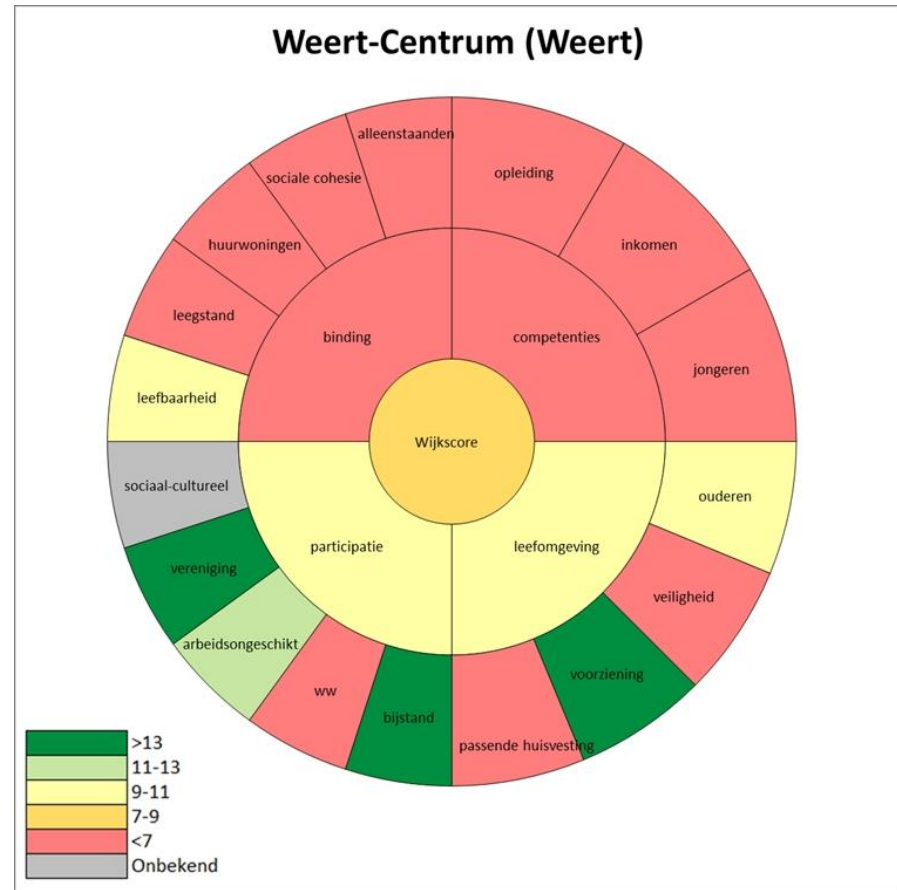

Wijkprofielen Rigo

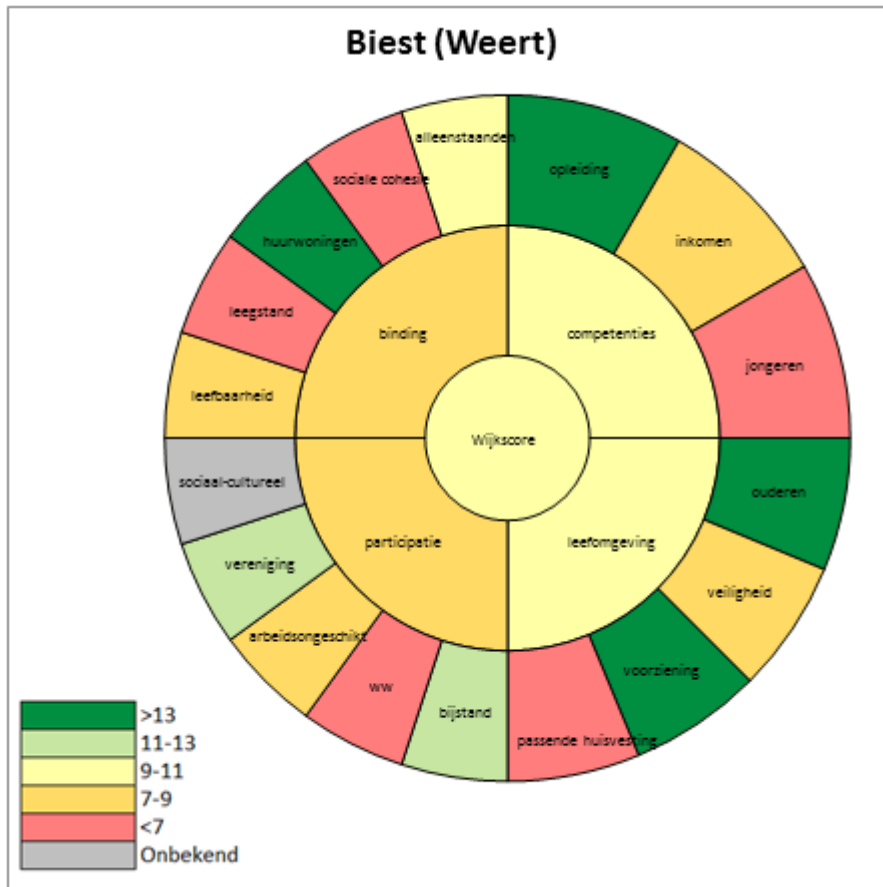
Een wijkprofiel is een door RIGO ontwikkeld instrument om van een bepaald gebied in kaart te brengen hoe het gesteld is met de leefbaarheid. Het is een cirkel die voor vier onderwerpen (competenties, leefomgeving, participatie en binding) in kleuren weergeeft hoe het ervoor staat. Elk onderwerp is opgebouwd uit meerdere indicatoren. Deze vormen de buitenste ring van de cirkel en bepalen de kleur van het onderwerp. De samenvoeging van de vier onderwerpen bepaalt de eindkleur van het gebied. De eindkleur is geen rapportcijfer maar een score die aangeeft hoe de wijk het doet ten opzichte van de andere wijken van Wonen Limburg.

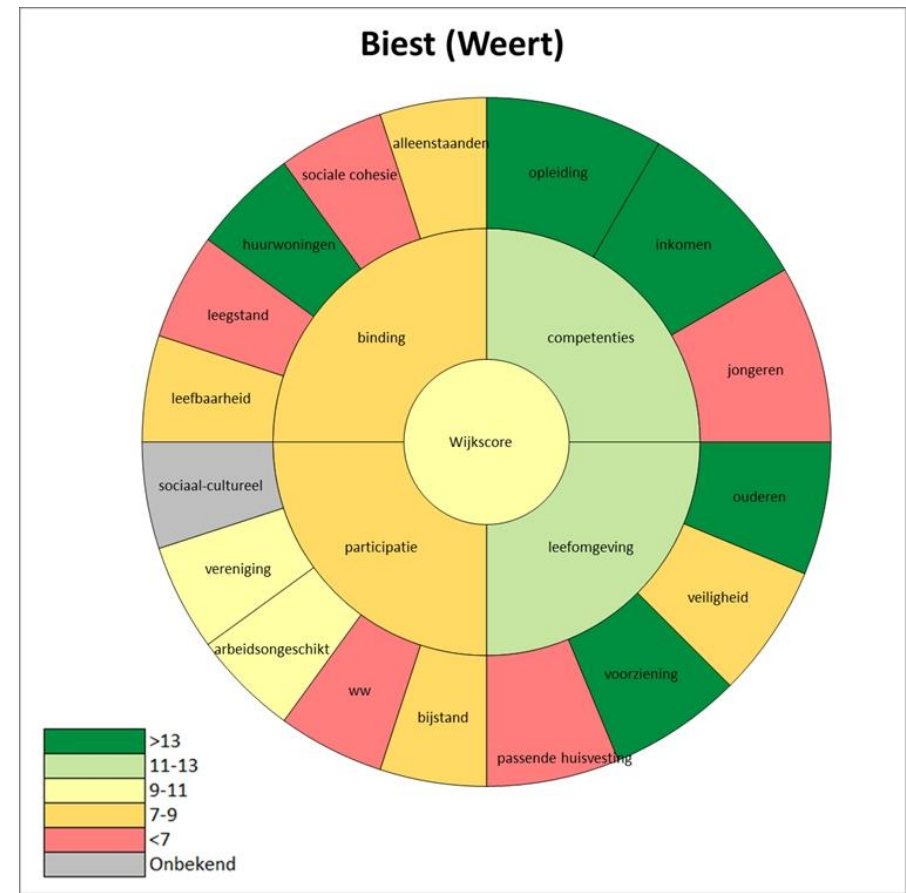
Wijkprofiel Rigo 2012

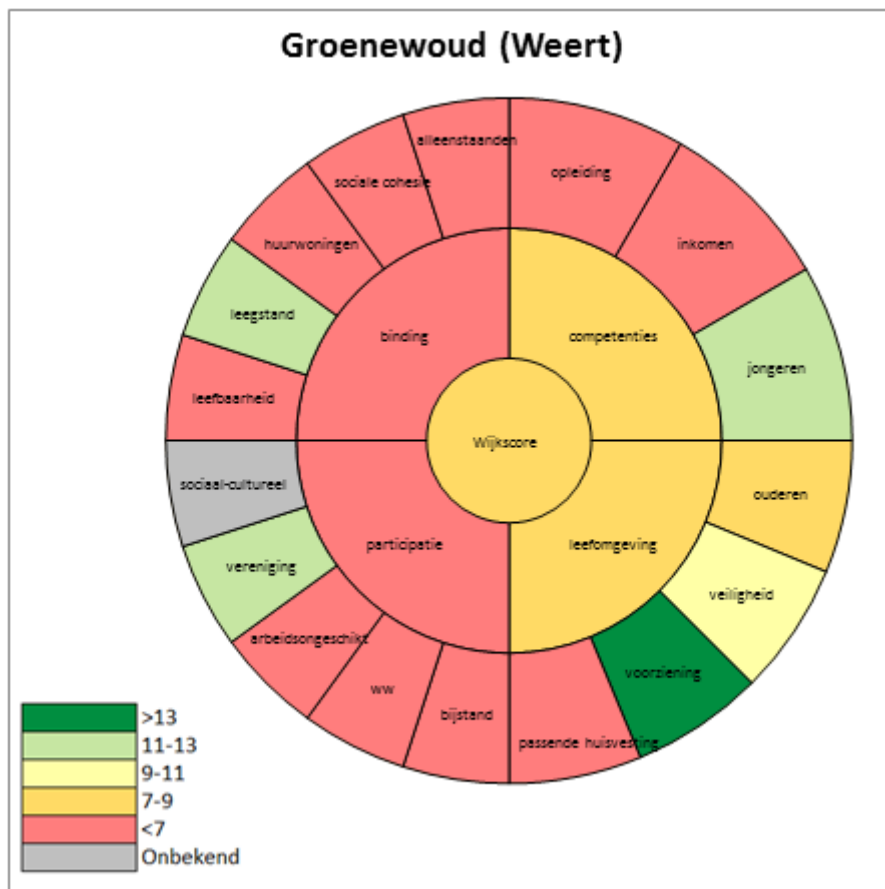
Wijkprofiel Rigo 2016

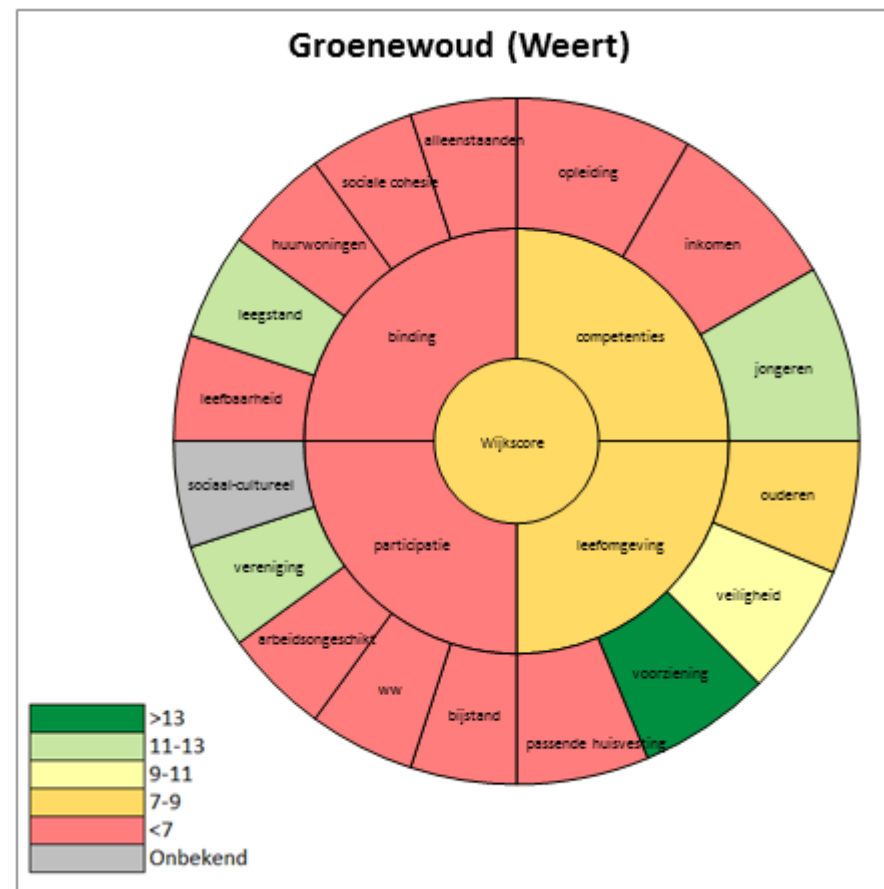
Wijkprofiel Rigo 2012

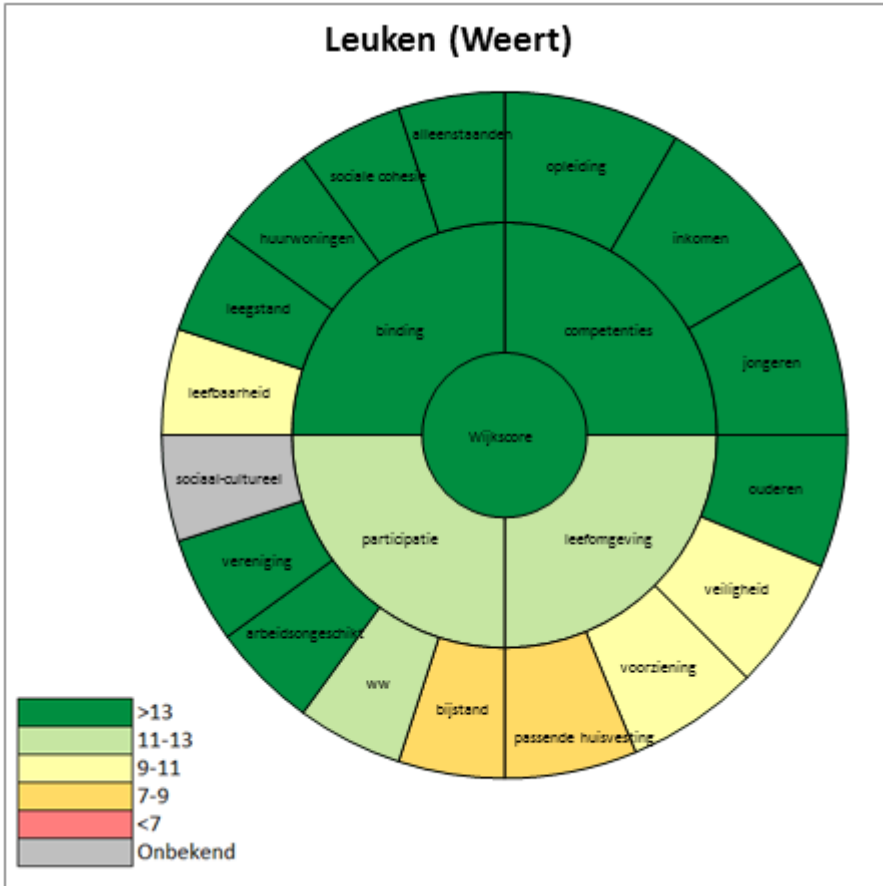
Wijkprofiel Rigo 2016

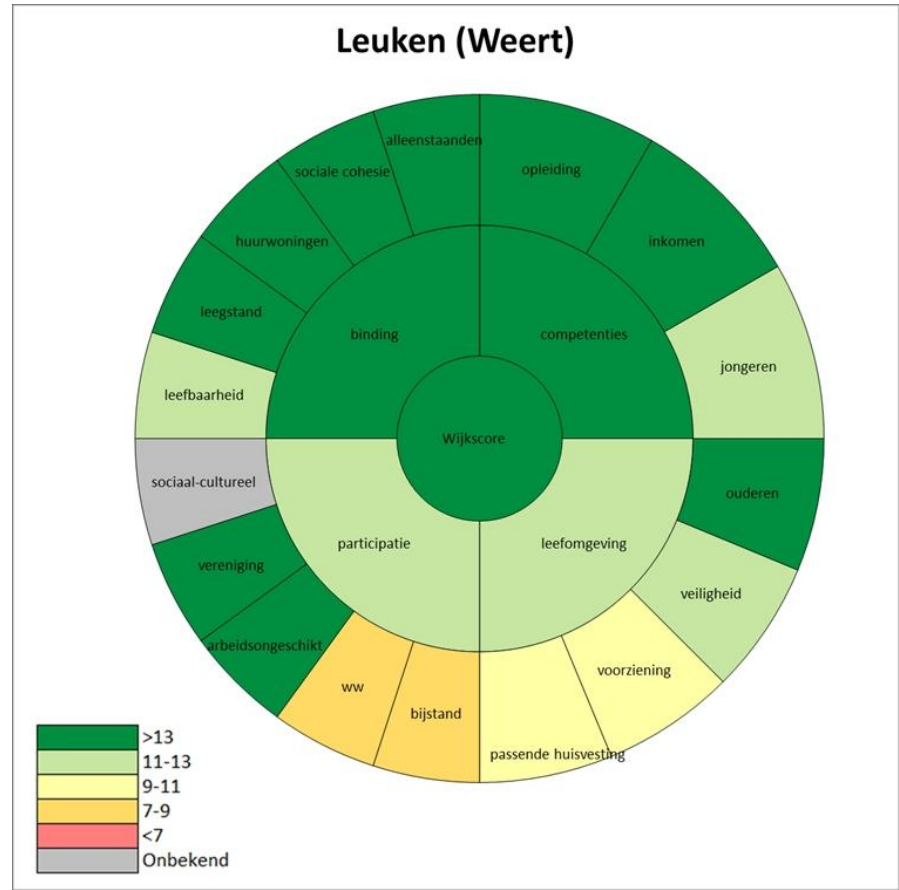
Wijkprofiel Rigo 2012

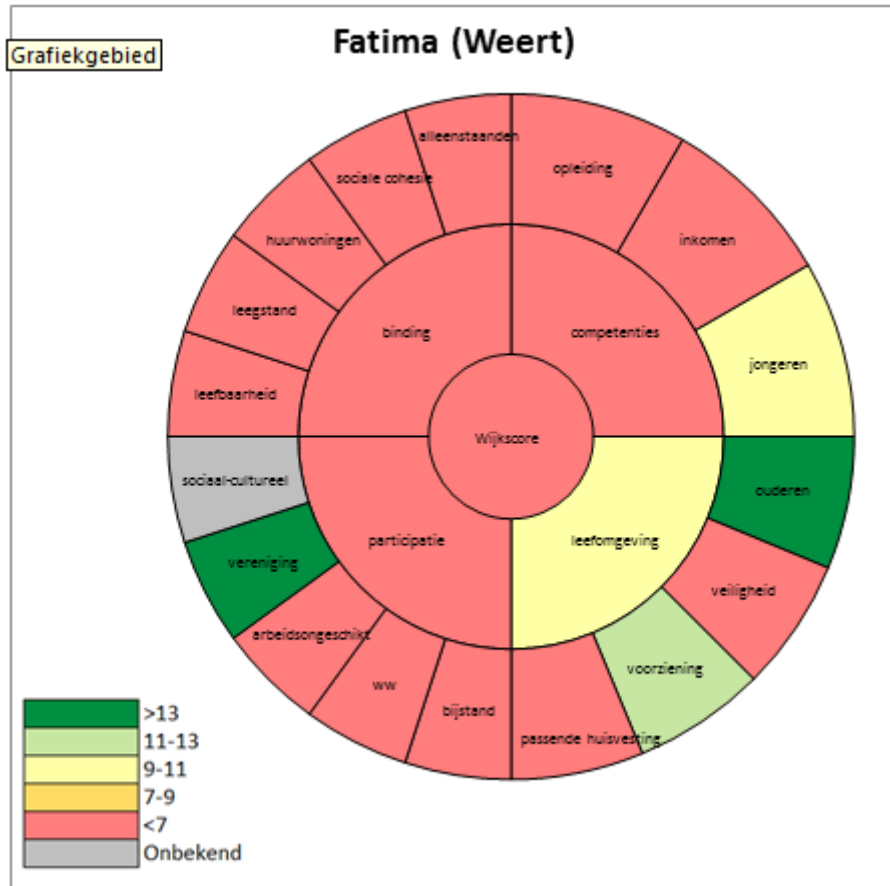
Wijkprofiel Rigo 2016

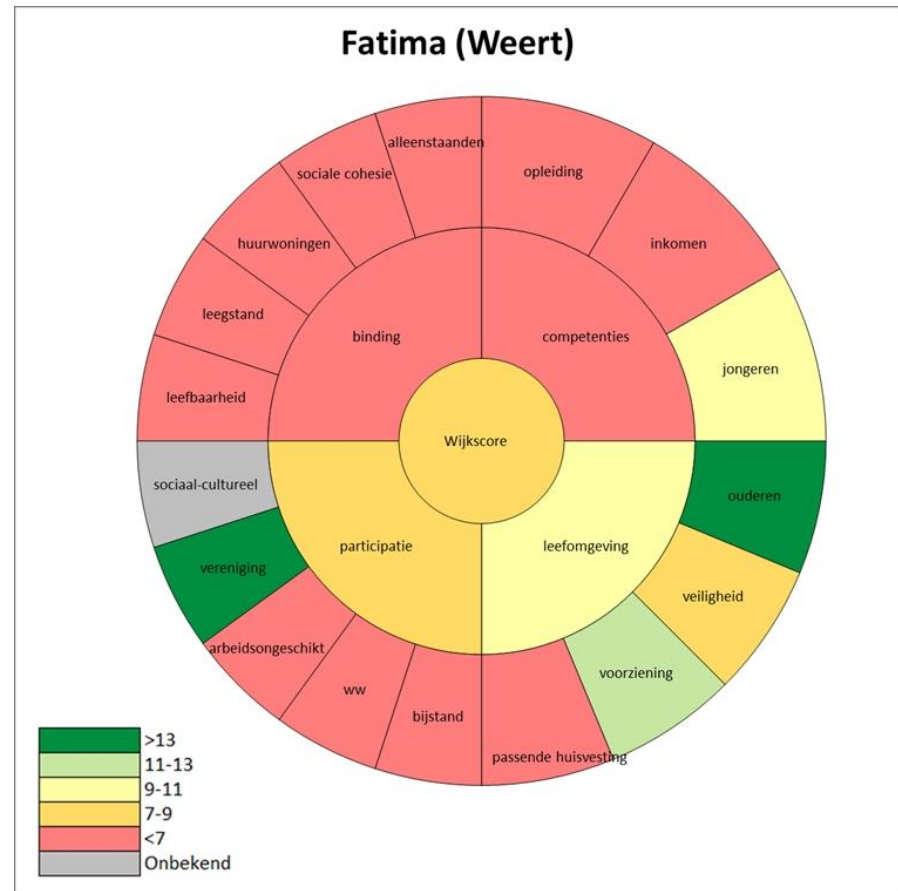
Wijkprofiel Rigo 2012

Wijkprofiel Rigo 2016

Wijkprofiel Rigo 2012

Wijkprofiel Rigo 2016

Voorzieningen

Weert-Centrum:

Het centrum van Weert heeft vele voorzieningen, dit zijn de voornaamste:

- Station
 - Ziekenhuis Sint Jans Gasthuis
 - Winkelcentrum 'De Munt' en winkels in de binnenstad
 - Munttheater
 - Gemeentemuseum Jacob van Horne
 - Bibliotheek
 - Bioscoop 'Gotcha'
 - RICK (Regionaal Instituut Cultuur en Kunst)
 - St. Martinuskerk
 - Diverse restaurants en cafés
- En nog vele andere (maatschappelijke) voorzieningen

Biest:

- Basisschool Aan de Bron (op grens met Groenewoud)
- Stadspark
- Voortgezet onderwijs Philips van Horne S.G.
- Paterskerk
- Franciscus Huis
- Kasteel van Biest (kasteel Neijenborgh)
- Moskee

Groenewoud:

- Basisschool Aan de Bron (op grens met Biest)
- Sporthal Aan de Bron
- Gemeenschapshuis
- Twee kleine winkelstrips waarvan er één bijna helemaal leeg staat
- Evenemententerrein
- Sportpark Sint Louis
- Het Kwadrant, school voor voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
- Bedrijventerrein

Fatima:

- Basisschool De Kameleon

- Gymzaal en diverse sportscholen
- Buurthuis Fatima
- Twee Scoutings
- Fatima Huis
- Moskee

Leuken:

- Basisschool Leuken
- Winkelcentrum
- Parochiekerk
- Scouting
- Tennisclub
- Schutterij
- Kruisboogvereniging
- Tafeltennis- en voetbalvereniging

Bevolking

Wijk	Aantal inwoners	% 65 jaar of ouder	% allochtonen niet-westers
Weert	48.720	21	9
Weert-Centrum	3610	45	5
Biest	2200	20	11
Groenewoud	4105	27	17
Fatima	2190	20	13
Leuken	3765	16	7

CBS 2014

Wijk	Aantal huishoudens	% 1-persoonshh	% hh zonder kinderen	% hh met kinderen	Gem. hh grootte	aantal inwoners per km ²
Weert	21535	32	33	35	2,2	466
Weert-Centrum	2135	57	32	11	1,6	4425
Biest	965	33	34	34	2,2	3608
Groenewoud	2005	39	34	27	2	4302
Fatima	1045	41	28	31	2	3208
Leuken	1650	24	33	43	2,4	629

CBS 2014

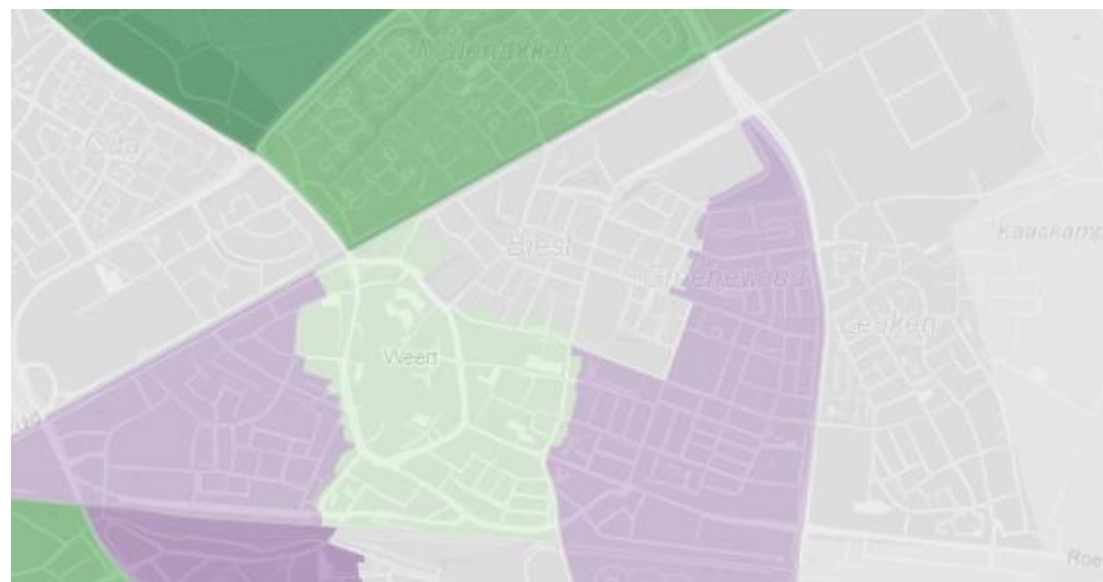
Wonen

Wijk	Woningvoorraad	Gemiddelde woningwaarde
Weert	22.380	211.000
Weert-Centrum	2.561	202.000
Biest	1.160	189.000
Groenewoud	2.029	165.000
Fatima	1.095	166.000
Leuken	1.523	191.000

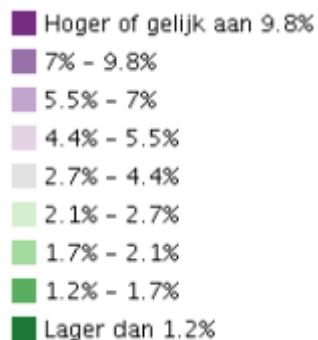
CBS 2014

Wijk	Gemiddeld inkomen per inwoner (2013)	Aantal personen bijstand	Aantal personen AO	Aantal personen WW
Weert	22.100	1050 (2,2%)	2370 (4,9%)	1350 (2,8%)
Weert-Centrum	24.000	70 (1,9%)	140 (3,9%)	80 (2,2%)
Biest	22.300	40 (1,8%)	130 (5,9%)	60 (2,7%)
Groenewoud	19.600	130 (3,2%)	260 (6,3%)	130 (3,2%)
Fatima	19.600	80 (3,7%)	180 (8,2%)	80 (3,7%)
Leuken	21.200	80 (2,1%)	150 (4,0%)	120 (3,2%)

CBS 2014

Inkomen/sociale zekerheid

Signaleringskaart bijstand 2012, www.demowijzer.nl

Burgerpeiling Weert 2014

Wijk	Waardering Woon- en leefomgeving	Veiligheid (ja altijd en ja meestal)
Weert	6,4	81%
Weert-Centrum	6,6	75%
Biest	6,1	79%
Groenewoud	6,3	65%
Fatima	5,7	66%
Leuken	6,7	87%

Woningvoorraad

Wijk	% huur-woningen	Aantal huur-woningen Wonen Limburg	Aantal op verkooplijst Wonen Limburg	Woningtypen totaal Verhouding EGW-MGW %
Weert	34%	4876	1204	73-27
Weert-Centrum	56%	770	2	21-79
Biest	25%	178	56	69-31
Groenewoud	44%	628	357	69-31
Fatima	47%	390	81	64-36
Leuken	24%	259	104	95-5

CBS 2014 en VIM 2016

Wijk	% Huurprijs goedkoop (< €409)	% Huurprijs betaalbaar (€ 409-€ 628)	% Huurprijs middel-duur (€628-710)	% Huurprijs vrije huur (> € 710)
Weert	13	76	7	4
Weert-Centrum	7	76	7	9
Biest	12	70	14	5
Groenewoud	14	82	4	0
Fatima	13	81	6	1
Leuken	2	90	7	1

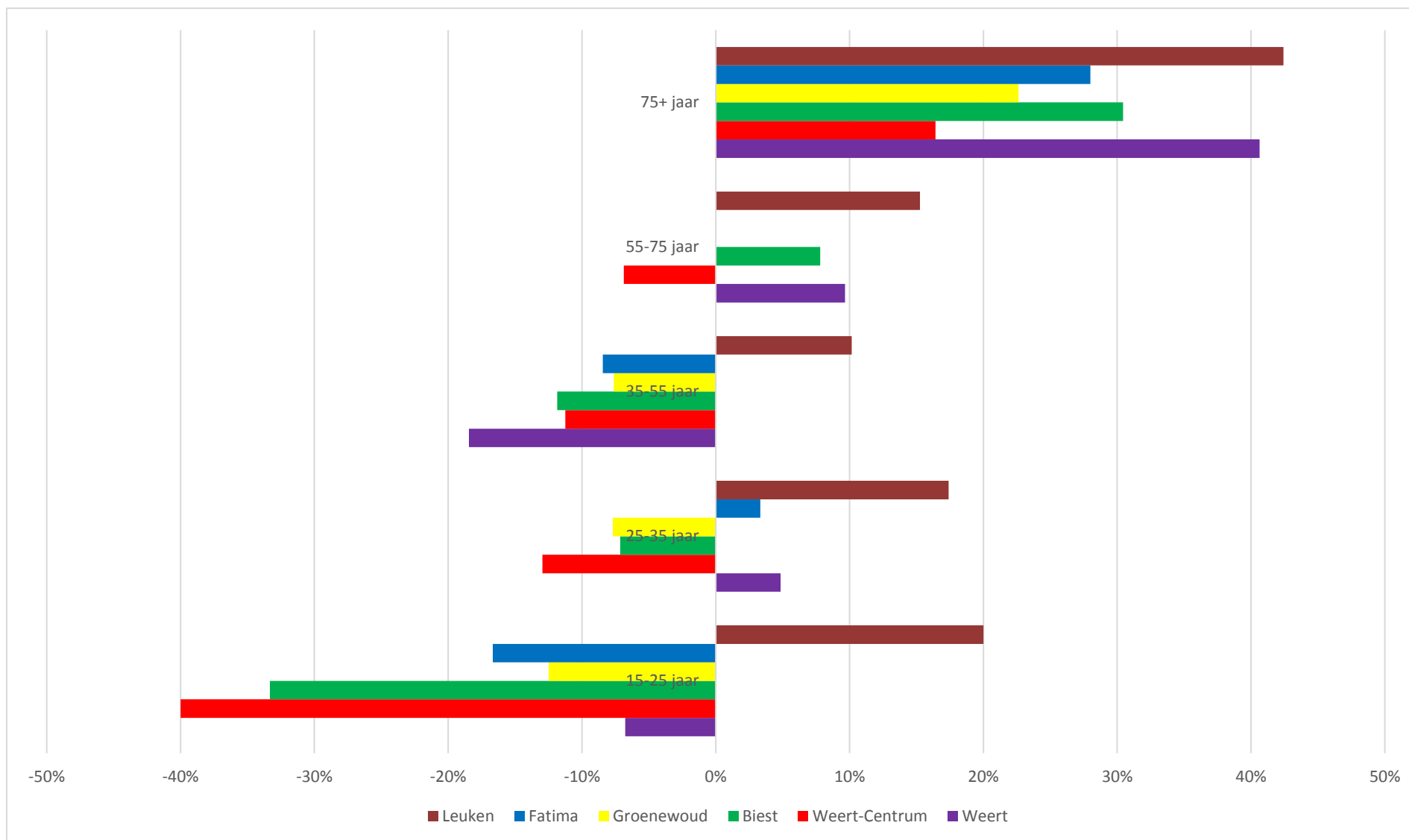
VIM 2016

Wijk	Mate van stedelijkheid
Weert	3
Weert-Centrum	2
Biest	2
Groenewoud	2
Fatima	2
Leuken	4

1: zeer sterk stedelijk $\geq 2\ 500$ adressen per km ²
2: sterk stedelijk 1 500 - 2 500 adressen per km ²
3: matig stedelijk 1 000 - 1 500 adressen per km ²
4: weinig stedelijk 500 - 1 000 adressen per km ²
5: niet stedelijk < 500 adressen per km ²

huishoudens	Weert	Weert-Centrum	Biest	Groenewoud	Fatima	Leuken
15-25 jaar	-7%	-40%	-33%	-13%	-17%	20%
25-35 jaar	5%	-13%	-7%	-8%	3%	17%
35-55 jaar	-18%	-11%	-12%	-8%	-8%	10%
55-75 jaar	10%	-7%	8%	0%	0%	15%
75+ jaar	41%	16%	30%	23%	28%	42%

Tabel: prognose procentuele verandering huishoudensgroepen in de periode 2015-2025, bron E,til 2014

Figuur: prognose procentuele verandering huishoudensgroepen in de periode 2015-2025, bron E,til 2014

Leefstijlen

Voor het bepalen van de leefstijlen in Weert-Zuid wordt de Smartagent theorie gebruikt (BSR®-model). Hierbij wordt de sociologische dimensie (horizontale as) gezien als de schaal waarop mensen gericht zijn op zichzelf (ego oriëntatie) of op anderen (groep oriëntatie). De psychologische dimensie (verticale as) is de schaal tussen een openstellende of extraverte houding en een afsluitende of introverte houding.

Deze vier belevingswerelden zijn verbonden met verschillende sleutelbegrippen die de basis vormen voor de normen, waarden, angsten, gedragspatronen, etc. die in die specifieke belevingswereld, meer dan in de ander, de perceptie sturen. In het onderstaande schema zijn een aantal van deze eindwaarden weergegeven:

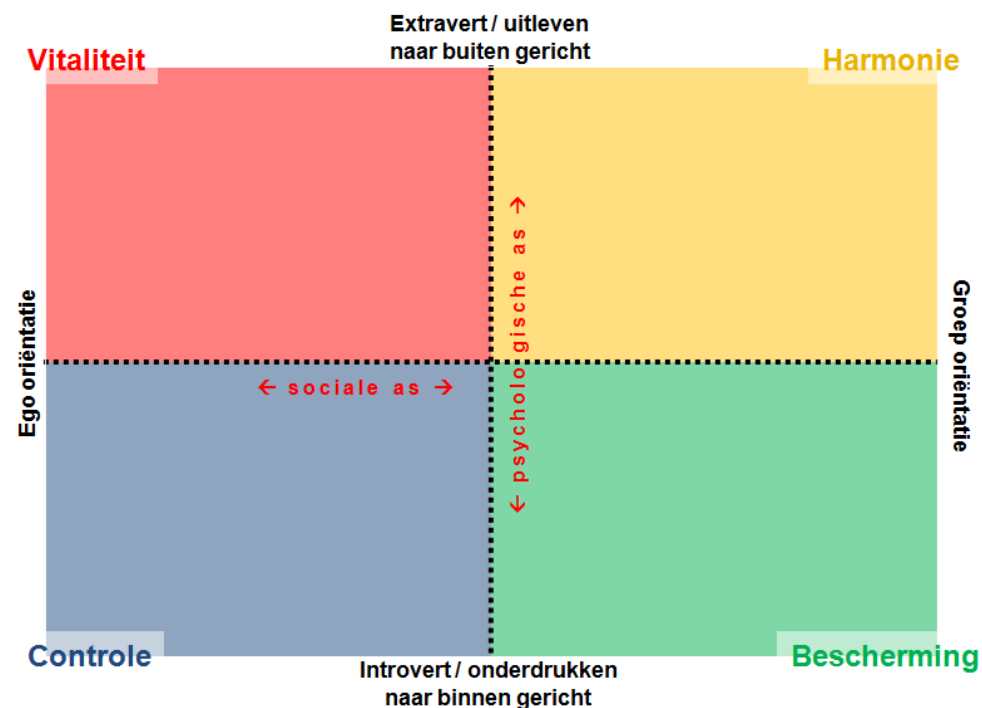
Rode wereld: vrijheid en flexibiliteit

Mensen die tot de rode wereld behoren beschrijven zichzelf als intelligent, eigenzinnig en zelfbewust. De 'rode mens' is iemand met een vrije geest die vrijheid en onafhankelijkheid erg belangrijk vindt.

Voor de rode wereld is er in het leven meer dan alleen werk, het gezin of de buurt. Genieten is een sleutelbegrip en een belangrijk onderscheid met de eveneens koopkrachtige blauwe wereld. Voor 'blauw' zijn werk en carrière allesbepalend, terwijl 'rood' ook tijd wil inruimen voor culturele ontwikkelingen en het maken van verre reizen. Vrijheid en flexibiliteit is in de werksituatie dan ook van grote waarde.

Mensen uit de rode wereld zijn veelal hoog opgeleid en kunnen beschikken over een (ruim) bovengemiddeld inkomen. De gemiddelde leeftijd is wat lager, hoewel zich onder de roden ook gezinnen en ouderen bevinden. De rode mens heeft een losse en actieve manier van leven. In marketing-termen geldt rood als een "early adopter" – een mens die graag producten als eerste koopt of gebruikt en niet afwacht totdat iets mainstream is geworden.

Binnen de context van de woningmarkt heeft men een stedelijke oriëntatie. Dit betekent echter niet dat al deze mensen in of vlakbij het centrum wonen men hoeft immers niet stedelijk te wonen om gebruik te maken van het centrum en zich stedelijk te voelen.

De blauwe wereld: ambitie en controle

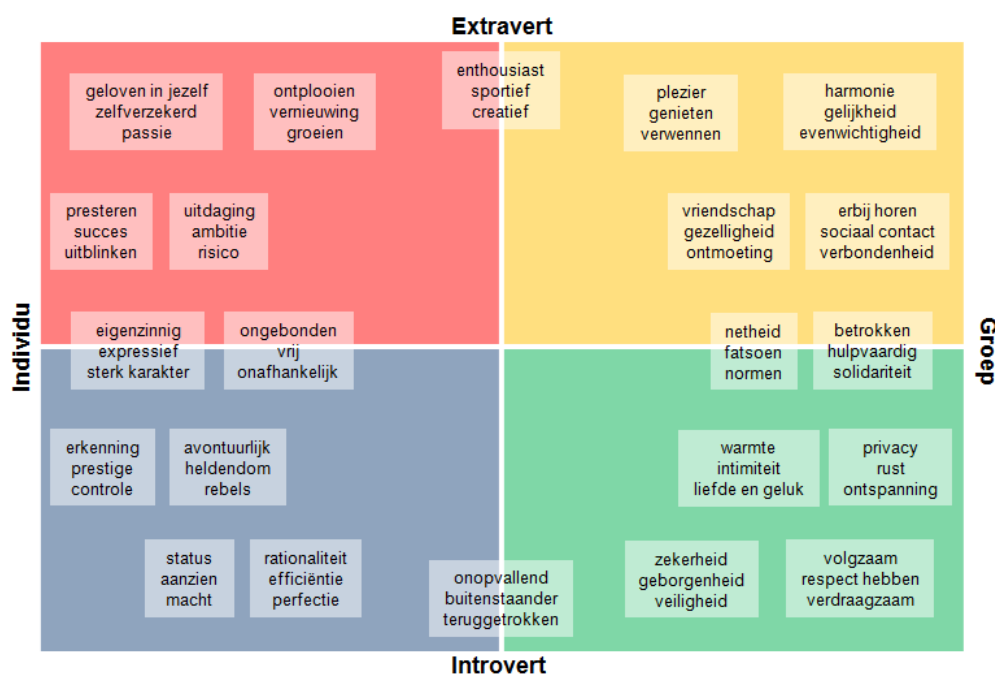
In de blauwe wereld staat presteren centraal. Deze groep is over het algemeen zeer ambitieus en ziet een succesvolle carrière als een belangrijk doel in het leven. Hierbij maakt men gebruik van een grote inzet, analytische capaciteiten, assertiviteit en intelligentie, maar ook bedachtzaamheid; dit soort mensen maakt bij voorkeur weloverwogen beslissingen. Mensen in de blauwe wereld zijn directief ingesteld; men houdt de touwtjes graag in eigen hand.

Carrièreplanning is bijvoorbeeld typisch een term voor de blauwe wereld, waar bijvoorbeeld mensen in de rode wereld van baan wisselen omdat 'iets interessants op hun pad komt' zonder dat daar strategische overwegingen aan ten grondslag hoeven te liggen.

Mensen in de blauwe wereld zijn over het algemeen hoog opgeleid. Een belangrijk deel van deze groep bevindt zich in de leeftijd van 25 tot 45

jaar. De blauwe wereld kent een sterke vertegenwoordiging van alleenwonenden, maar ook van gezinnen. Het inkomen is hoog.

De blauwe wereld houdt van luxe en mooie dingen en is gevoelig voor status. Dat men een succesvolle carrière heeft opgebouwd mag immers best getoond worden. In het wonen leidt dit tot een voorliefde voor statusrijke gebieden. De meerderheid van de blauwe groep richt zich op de rustige, ruim opgezette woonmilieus om te ontladen van de hectiek van het werk, maar een deel woont in stedelijke gebieden.

De gele wereld: betrokkenheid en harmonie

De gele wereld staat voor een groepsgerichte en extraverte instelling. Deze mensen hechten veel waarde aan goede (gezellige) sociale contacten, zowel in de buurt waar men woont als op het werk. Men heeft een open instelling, voelt zich erg betrokken bij anderen en is altijd bereid een ander te helpen. Harmonie en evenwicht zijn belangrijke

drijfveren voor deze mensen. Hierbij gaat het om harmonie tussen werk en privé.

De mens uit de gele wereld is over het algemeen wat jonger, maakt deel uit van een gezin en is gemiddeld opgeleid. Door het belang dat zij hechten aan het gezinsleven en sociale contacten in de buurt, voelen de meeste mensen uit de gele wereld zich het meest thuis in een 'gewone' woonwijk. De smaakvoorkeuren met betrekking tot de woning zijn warm, knus en traditioneel.

De groene wereld: geborgenheid en zekerheid

De groene wereld is eveneens groepsgericht, maar is veel meer naar binnen gericht dan de gele wereld. Men leidt een rustig leven en beweegt zich in een kleine kring van familie, vrienden en /of burens waarmee men intensieve contacten heeft. De wereld is wat dat betreft niet erg groot voor de groenen.

Men typeert zichzelf als kalm, rustig en serieus van karakter. Privacy is erg belangrijk; de groene mens trekt zich dan ook graag terug in de eigen woning. "Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg" zou een lijfspreuk kunnen zijn van de groene mens, die wars is van toeters en bellen. Dit geldt ook voor het wonen, waarin experimentele of onderscheidende architectuur niet wordt gewaardeerd. Deze mens woont het liefst in een gewone woonwijk of in een degelijk, comfortabel appartement in de buurt van voorzieningen. Bij de groene mensen ligt de gemiddelde leeftijd wat hoger dan gemiddeld. Er zijn zowel eenpersoons, tweepersoons als gezinshuishoudens in de groene wereld. Het opleidingsniveau is overwegend lager dan gemiddeld.

Interpretatie van de leefstijlindeling

Natuurlijk is de samenleving niet op te delen in vier extreme groepen. De leefstijl matrix laat goed zien dat beide assen (sociologisch en psychologisch) opgevat moeten worden als schalen. De belevingswaarden van mensen kunnen dan gepositioneerd worden ten opzichte van de twee schalen. Voor het gebruik van leefstijlen is het noodzakelijk om per woongebied af te dalen naar straat- en complexniveau. Zo komt er een genuanceerd(er) beeld naar voren, dat goede aanknopingspunten biedt voor maatregelen.

Aanwezige leefstijlen in Weert-Midden

In Weert-Midden komen de leefstijlen groene, gele en blauwe wereld voor. Juist de mensen uit de rode wereld ontbreken als *groep* in Weert. In onderstaand overzicht worden de wijken en leefstijlen gecombineerd. Steeds is aangegeven welke leefstijl dominant is per woongebied (door letter D). Dominant betekent dat naar onze mening deze groep het grootst is.

Woonmilieus en

leefstijlen	Blauw	Groen	Geel	Rood
Centrumgebied			D	
Biest		D		
Fatima		D		
Groenewoud		D		
Leuken			D	

In Weert-Midden komen drie leefstijlen voor. De blauwe wereld (ambitie en controle, statusgevoeligheid) is wel aanwezig het centrum en in Biest maar is in geen van de wijken dominant. De mensen van de groene wereld (geborgenheid en zekerheid, afkeer van experiment) als dominante leefstijl vinden we in Biest, Fatima en Groenewoud. In de wijken Centrum en Leuken is de gele wereld (betrokkenheid en harmonie, warm, knus en traditioneel) de meest dominante leefstijl.

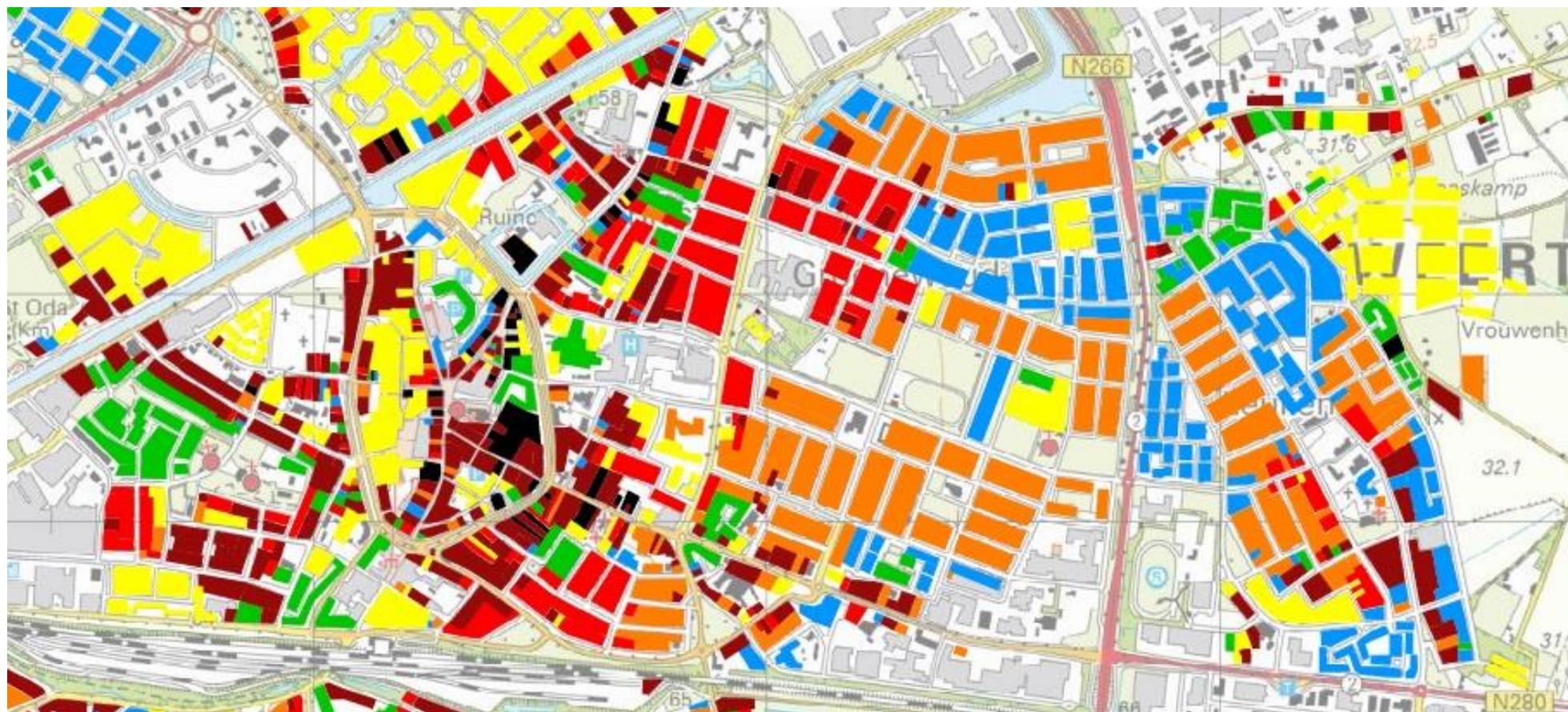
Dominantie van groene en gele werelden

Het valt op dat in Weert-Midden de groene en de gele werelden, ofwel de mensen die meer gericht zijn op de groep (de naaste familie, de vrienden, de medemens, de buurt), dominant zijn. De externe oriëntatie van deze Weertenaren kan betekenen dat zij zoeken naar mogelijkheden voor sociale contacten en ontmoetingen. De woning is daar een middel voor, maar dergelijke ontmoetingen vinden ook plaats op straat en in de buurt. Mensen uit de gele en groene wereld maken ook gebruik van het publiek domein, dat wil zeggen, de openbare ruimte, de pleinen en parken, de gebouwen en locaties waar activiteiten plaatsvinden. Het stelt meteen ook voorwaarden aan de veiligheid en toegankelijkheid van dat publiek domein.

Voor Weert betekent dit dat per wijk bekeken kan worden welke behoefte er is aan ontmoetingsmogelijkheden in het publiek domein. Deze benadering van de woonomgeving en de buurt is aanvullend op en soms

tegenstrijdig met een aanpak die alleen uitgaat van inwonersaantallen of kengetallen. Omgekeerd stuurt het aanbod in de woonomgeving en de buurt ook de aantrekkelijkheid voor mensen uit deze leefstijlen.

Ouderdom woningvoorraad

Figuur: ouderdom woningvoorraad

Voor 1900

Met name het centrum binnen de Singel en in een deel van Biest is nog bebouwing uit deze periode aanwezig. De gebieden kenmerken zich door de veelal organische groei door de eeuwen heen. Het zijn daardoor veelal karakteristieke plekken met oude en relatief grote woningen. Er is variatie in architectuur, met karakteristieke bouwstijlen: geliefd door identiteitszoekers. De plekken zijn levendig door een mix van wonen, werken en voorzieningen. Hier zijn hoofdzakelijk particuliere koopwoningen aanwezig. In het centrum zijn ook veel huurwoningen (bijna 40%, met 25% sociale huur). De openbare ruimte is veelal stenig, met slingerende stratenpatronen. In de loop van de tijd is er op plekken nieuwe architectuur toegevoegd. Zeker in het centrumgebied zijn de plekken met slechte woningen en/of vertrokken bedrijvigheid, vervangen door moderne stadswoningen (veelal gestapeld).

1900-1950

Met name langs de oude linten, zoals langs de singelring, de Biest, de Looimolenstraat, de Willem I straat en het gebied Mariënhagelaan / Nieuwstraat / Molenveldstraat in Fatima, is bebouwing van vóór 1950 goed herkenbaar. Het betreft organisch gegroeide structuren met karakteristieke plekken en met grote, veelal particuliere woningen. De openbare ruimte is vaak stenig en met een slingerend stratenpatroon. In de loop der tijd zijn open plekken langs deze structuren opgevuld met nieuwe woningen met een afwijkende architectuur. De auto overheerst in het straatbeeld.

1950-1960

Weert heeft in deze periode een enorme groei doorgemaakt. In Weert-Midden heeft de groei in deze periode met name in de Heiligenbuurt en in Biest plaatsgevonden. De woningen zijn over het algemeen klein, met onhandige plattegronden, vaak rijtjeswoningen (omgeving Slotstraat / Charitasstraat / Kapittelstraat / Otto van Thuringenstraat en Sint Catharinastaat/Sint Hubertusstraat)) of portieketageflats in 3 lagen zonder lift (omgeving Herenstraat). De woningen waren vanuit de wederopbouw bedoeld voor startende jonge gezinnen. Kwantiteit ging voor kwaliteit. Dit heeft tot gevolg dat de plattegronden en de bouwtechnische kwaliteit vaak niet aansluit bij de hedendaagse eisen en woonwensen. De buurten kenmerken zich door een groot aandeel (betaalbare) huurwoningen. De woningen zijn vaak (financieel) afgeschreven en toe aan vervanging en/of aanpassing aan deze tijd.

Veel huurwoningen uit deze periode worden verkocht. Opvallend in de beleving is de 'recht-toe-recht-aan' monotone bouwstijl, maar aan de andere kant hebben deze buurten wel een ruime wijkopbouw met geplande (groen)voorzieningen. De ligging is vaak aantrekkelijk: aansluitend op de vooroorlogse gebieden vlak bij het centrum met bijbehorende voorzieningen. Ook hier overheerst de auto in het straatbeeld.

1960-1970

De enorme naoorlogse bevolkingsontwikkeling zorgde er voor dat groei zich doorzette in de periode 1960-1970. Het grootste deel van Groenewoud is in deze periode gebouwd, alsmede een deel van Leuken/Heiligenbuurt. De projectmatig gebouwde woningen hebben een gelijkenis met de woningen uit de jaren '50: de rechte verkaveling en de monotone bouwstijl. De woningen werden ruimer van opzet, de beukmaat werd breder, er werden meer 2-1 kap woningen gebouwd, echter de portieketageflats werden hoger: 4 verdiepingen. Vaak gebouwd als huurwoning. In Weert-Midden zijn de portieketageflats uit deze periode beperkt gebleven tot 3 verdiepingen. Veel grondgebonden woningen zijn inmiddels particulier eigendom geworden en zijn opgeknapt. De portieketageflats, zoals aan het Elisabethdal en de omgeving Maaslandlaan/Thornstraat, zijn deels verkocht. In de Heiligenbuurt betrof het ruime vrijstaande particuliere woningen, waarvan er inmiddels ook worden opgeknapt. Er werden meer woningen gebouwd waar het parkeren op eigen terrein werd opgevangen.

1970-1980

Functiescheiding deed zijn intrede: buurten die zijn gebouwd in de jaren '70 van de vorige eeuw zijn echte woonbuurten. Het gebied tussen de Maaslandlaan en Overweertstraat in Groenewoud en delen van de zeeheldenbuurt in Leuken stammen uit deze periode. Het betreft vaak grote, en in dit stadsdeel meestal particuliere woningen. Ook woningen uit deze periode zijn vaak verbeterd. De inrichting van de openbare ruimte is functioneel. Hierdoor zijn de buurten overzichtelijk. De straten worden minder vaak door auto's gedomineerd, omdat ze op eigen terrein kunnen worden geparkeerd. De afstand tot het centrum is groter en voorzieningen ontbreken in deze buurtjes.

1980-1990

De buurt Patersveld in Fatima is in de jaren '80 van de vorige eeuw ontstaan. Verspreid over het plangebied stammen verspreid liggende

ontwikkelingen uit deze periode, zoals omgeving Schutterijlaan, Brunenberghof/Stevenshof, Charitashof, Egmondstraat, Sint Louis, Hegstraat, Fatimalaan, Wilhelminastraat/Driesveldlaan. Buurten werd knusser, kleinschaliger en organischer vorm gegeven. Functiescheiding bleef, dus het betreft echte woonbuurten. Het betreft een forse uitbreiding van Weert, die in één continue bouwstroom tot stand kwam. De buurten uit deze periode worden wel als truttig ervaren. De woningen zijn gemiddeld genomen wat kleiner. Er is veel groen aanwezig. De buurtjes liggen over het algemeen verder van voorzieningen. De ontsluiting is niet rationeel, vaak met bloemkoolstructuur in plaats van rechte stratenpatronen. Dit geeft een herkenbare sfeer maar is daardoor lang niet altijd overzichtelijk. Door het vele groen is de inrichting van de openbare ruimte onderhoudsintensief. De woningen zijn compacter gebouwd, maar geschikt voor gezinnen met 1 à 2 kinderen. In aanvang gingen er dan ook veel jonge gezinnen wonen, veelal met modale inkomens. De wijk is nog relatief jong, maar de vergrijzing is sterk. Woningen zijn vaak niet levensloopbestendig.

1990-heden

De woonuitbreiding Vrouwenhof in Leuken alsmede diverse inbreidingslocaties (veelal herontwikkelingen zoals Ursulinencomplex, oostzijde gebied tussen Parallelweg en Molenveldstraat, De Bongerd, Asseltstraat/Cranendonck e.o., Leenhof, Maastrichtstraat/Limburglaan, Spoorstraat, Nieuwstraat, Looimolenstraat, Beekhof, Ceres, Poort van Limburg, Stationskwartier, Stadhuispassage, Overmazehof,) stammen van de periode na 1990. Deze periode is herkenbaar, doordat monotone woonwijken werden doorbroken en meer lokale identiteit werd nagestreefd. Hierdoor zijn de verschijningsvormen explicieter dan in de jaren '80 van de vorige eeuw. De Leenhof in Leuken is een mooi voorbeeld hiervan. In de jaren '90 van de vorige eeuw kwam dit soort inbreiding op. Wegtrekkende bedrijven maakten interessante plekken in de stad vrij. De gebieden zijn over het algemeen geliefd, omdat ze dicht bij de stad liggen. Er werden veel gestapelde woningen gebouwd met groene ruimten er omheen en dicht bij voorzieningen. De prijzen van de woningen waren vaak hoog, mede vanwege complexe grondexploitaties.

Voorzieningenplan Weert-Midden

Kenmerken

In opdracht van de gemeente Weert zijn door Hospitality Consultants Voorzieningenplannen opgesteld. De nota 'Voorzieningenplannen Weert' dient als meerjarig referentiekader voor de ontwikkeling van het voorzieningenaanbod in Weert, waarbij wordt uitgegaan van het scenario 'Burgerkracht' zoals geduid in de nota.

In de nota worden stadsdelen onderscheiden. Weert-Midden is daar één van. Hieronder volgt een korte uiteenzetting voor wat is opgenomen ten aanzien van het stadsdeel Weert-Midden met daarbij een actualisatie voor zover delen inmiddels gerealiseerd / in realisatie zijn.

Het stadsdeel Weert Midden heeft een aantal bijzondere kenmerken die richtinggevend zijn voor het voorzieningenplan. In de eerste plaats geldt dat Weert Midden een gemêleerd stadsdeel is. Er zijn grote verschillen tussen de wijken van het stadsdeel onderling en ook binnen de wijken is sprake van diversiteit. De verschillen hebben betrekking op

leeftijdsgroepen, op leefstijlen, op bevolkingssamenstelling en sociaaleconomische kenmerken. Enkele kenmerkende verschillen zijn:

- Er wonen relatief veel kinderen in de wijken Fatima en Leuken, terwijl het aandeel ouderen juist relatief hoog is in Weert Centrum en in Biest (vooral door de aanwezigheid van woonvormen voor deze groep).
- In Groenewoud en Fatima zijn de groene leefstijlen dominant, terwijl in de andere wijken de gele en blauwe relatief vaker voorkomen.
- Het percentage niet-westerse allochtonen is relatief hoog in Biest, Fatima en Groenewoud. In en rondom het centrum wonen relatief veel mensen met een beperking.
- Gemiddelde inkomens, de WOZ-waarde van de woningen en arbeidsparticipatie zijn in Groenewoud en Fatima lager dan in andere delen van Weert Midden.

Een ander bijzonder kenmerk van Weert Midden is dat het aantal inwoners – in tegenstelling tot de andere stadsdelen en dorpskernen – niet zal dalen. In tegendeel, het aantal inwoners zal de komende jaren licht toenemen.

Het derde kenmerk is de aanwezigheid van voorzieningen met een stedelijke of zelfs regionale functie. In Weert Midden zijn bijvoorbeeld theater en museum gevestigd en twee scholen voor Voortgezet Onderwijs, die een veel bredere functie vervullen dan alleen voor Weert Midden.

De sociale opgave

De sociale opgave voor Weert Midden kent meerdere gezichten. Aan de ene kant kent Weert-Midden wijken waar het over het algemeen prettig

wonen is en waar de inwoners over het algemeen zelfredzaam zijn. De schoolprestaties van de kinderen van de wijkbewoners zijn goed, inwoners weten hun weg te vinden naar het verenigingsleven of andere vormen van vrijetijdsbesteding en de hulpvraag is relatief beperkt. Leuken en Weert Centrum zijn wijken waar deze typering op van toepassing is. Het bieden van goede randvoorwaarden (accommodaties, vitaal verenigingsleven, scholen) volstaat voor de meeste inwoners van deze wijken om mee te doen in de samenleving.

Weert-Midden kent ook enkele wijken die om meer aandacht vragen. Deze wijken (Fatima en Groenewoud) mogen beslist niet getypeerd worden als achterstandswijken, maar de wijken tellen relatief meer inwoners die vormen van ondersteuning nodig hebben om volledig mee te kunnen doen in de samenleving. In het onderwijs is extra aandacht nodig voor taal- en leerachterstanden, de vanzelfsprekendheid om te sporten is minder (sportstimulering), de behoefte aan informatie en hulpverlening is groter en dergelijke.

Verder kent Weert Midden enkele concentraties van kwetsbare inwoners (niet vitale en minder kansrijke ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking). Deze inwoners wonen verspreid over het hele stadsdeel, maar het merendeel is woonachtig in het centrum en in Biest. Gerichtte zorg is voor deze inwoners nodig.

Functies en voorzieningen

Vertaald naar functies en voorzieningen is op hoofdlijnen de volgende inzet van functies en voorzieningen nodig in Weert Midden.

Onderwijs, opvoeding en opvang

Vanzelfsprekend is een eigentijds aanbod van scholen voor Primair Onderwijs nodig waar inhoudelijk wordt samengewerkt met – in ieder geval – de logische partners van het onderwijs (peuterwerk, kinderopvang). De combinaties tussen onderwijs en andere partners heeft in de wijk Leuken meer de aanvliegroute 'dagarrangementen' en in wijken als Groenewoud en Fatima ook het versterken van kansen (voorkomen leer- en taalachterstanden, combinaties met zorg).

Ontmoeting en vrijetijdsbesteding

Weert-Midden dient te beschikken over voldoende mogelijkheden voor ontmoeting en vrijetijdsbesteding. In de wijken Fatima en Groenewoud is het wenselijk dat ontmoetingsplaatsen/wijkcentra worden aangeboden voor wijkgerichte sociaal-culturele activiteiten. In andere wijken van Weert Midden zijn dergelijke voorzieningen minder van belang en vindt

de ontmoeting plaats op en rond sportvoorzieningen, culturele voorzieningen, en dergelijke. Vanzelfsprekend dient het stadsdeel te beschikken over voldoende mogelijkheden voor binnen- en buitensport en sportieve recreatie. Daarbij geldt dat de gebieden waar versterken van kansen en gerichte zorg de sociale opgave zijn, niet kan worden volstaan met uitsluitend het aanbieden van een accommodatie. Vormen van stimulering en passende beweeg- en zorgarrangementen zijn daar nodig. 'Last but not least' zijn mogelijkheden voor actieve en passieve cultuurdeelname van belang.

Zorg- en hulpverlening

De decentralisaties vragen om een nieuwe inrichting van het sociale domein. Nu de transitie is voltooid (de formele overgang per 1-1-2015), is gestart met de transformatie, waarbij andere sectoroverstijgende arrangementen worden ingericht en aangeboden op het gebied van werk, dagbesteding, zorg, hulpverlening, en dergelijke. Weert-Midden is – vanwege het relatief grote aantal ouderen en de concentratie van inwoners met een beperking – bij uitstek het gebied waar die transformatie moet worden vormgegeven. Deze transformatie heeft ook zijn effecten op voorzieningen en accommodaties in termen van bereikbaarheid, toegankelijkheid en een passende beheervorm.

Accommodaties

Bovenstaande hoofdrichting, gecombineerd met gemeentelijke beleidslijnen, leiden op hoofdlijnen tot de volgende effecten op het aanbod van accommodaties in Weert Midden:

Aanbod

- behoud van de scholen voor primair onderwijs en opvang;
- het verminderen van het aanbod van binnensportaccommodaties;
- het voortzetten van de clustering van buitensportaccommodaties;
- een impuls voor de culturele centrumvoorzieningen;
- verandering van het aanbod van sociaal-culturele accommodaties.

Primair onderwijs

Er is nauwelijks sprake van een veranderopgave voor het aanbod van scholen voor Primair Onderwijs in Weert-Midden. Aan de Bron is een eigentijds schoolgebouw, waar ook de logische partners onderdak hebben en relaties zijn gelegd met andere functies (bijvoorbeeld sport). Er is niet of nauwelijks sprake van overcapaciteit in Aan de Bron en verwacht wordt dat zich maar beperkt overcapaciteit gaat ontwikkelen.

De realisatie van een nieuw Integraal Kindcentrum (IKC) Leuken is nagenoeg afgerond, zodat ook in Leuken e.o. sprake zal zijn van een schoolgebouw dat goed is afgestemd op de aard en de omvang van de behoefte. Alleen De Kameleon in Fatima is een oudere school en deze school kampt met leegstand. Echter, De Kameleon heeft nog voldoende leerlingen om het voortbestaan te rechtvaardigen en een krimp van het aantal leerlingen is niet te voorzien. Kortom, handhaving van het bestaande en zich ontwikkelende aanbod van scholen voor primair onderwijs is in Weert-Midden gewenst, waarbij voor De Kameleon medegebruik van de leegstand voor andere doeleinden de richting kan zijn. Voor Aan de Bron kan op termijn ook worden ingezet op medegebruik van leegstand. Voor het Speciaal onderwijs geldt dat – met de komst van het kennis- en expertisecentrum – ook voor deze vorm van onderwijs sprake is van een toekomstbestendig accommodatieaanbod.

Voortgezet onderwijs

Het Voortgezet Onderwijs kampt in de huidige situatie met leegstand (op dit moment 17%). Die leegstand zal door de daling van het aantal leerlingen (van 4.050 naar 3.250) verder toenemen. Het is van belang dat deze krimp de komende jaren gepaard gaat met het afstoten van vierkante meters. Voor de korte termijn blijven alle VO-locaties gehandhaafd. Voor de middellange termijn wordt ingezet op het renoveren van Philips van Horne en het renoveren van de praktijklokalen van Het Kwadrant. Op de lange termijn (circa 20 jaar) kan worden ingezet op concentratie van het VO rondom de zone St. Theunis.

Opvang

Elke school beschikt op dit moment over een voorziening voor opvang van kinderen. Het is denkbaar dat in Weert-Midden ook een centrale, meer grootschalige voorziening wordt gerealiseerd voor kinderopvang. Die voorziening, gekoppeld aan functies voor sport en cultuur, zou een meer afwisselend activiteitenprogramma kunnen bieden dan de decentrale voorzieningen en voor een deel in de plaats kunnen komen van die decentrale voorzieningen. Deze ontwikkeling is beschreven voor Weert-Midden (vanwege centrale ligging), maar zou ook in een ander stadsdeel kunnen plaatsvinden. Van belang is dat een eventuele centrale accommodatie geen gemeentelijke opgave is, maar een opgave van de aanbieders van kinderopvang die zelf hun afwegingen moeten maken over wenselijkheid en haalbaarheid.

Sport

Binnensport

Weert-Midden beschikt over een relatief uitgebreid aanbod aan binnensportaccommodaties (een sporthal, een sportzaal, zes gymzalen). Het betreft voor een deel gemeentelijke, openbare sportvoorzieningen en sportaccommodaties van scholen voor Voortgezet Onderwijs. Vraag en aanbod van binnensportaccommodaties zijn het afgelopen jaar uitgebreid in kaart gebracht door de gemeente Weert. Uit die gedetailleerde analyse is naar voren gekomen dat Weert-Midden over teveel binnensportaccommodatie beschikt en dat vermindering van het aanbod (mede in relatie tot ouderdom en te verwachten kosten voor renovatie) wenselijk is. Desalniettemin is besloten om de accommodaties in Weert-Midden die voor sluiting in aanmerking komen (Molenveld en Kwadrant) nog niet te sluiten. Besluitvorming hierover is uitgesteld tot na 2020. De overige voorzieningen voor binnensport blijven sowieso gehandhaafd. Tot slot is besloten tot het uitvoeren van een onderzoek naar de haalbaarheid van een regionale (Midden-Limburg) turnaccommodatie. Voor deze turnaccommodatie geldt dat die niet noodzakelijkerwijs in Weert-Midden wordt gevestigd.

Buitensport

Voetbal

In Weert-Midden zijn twee sportparken gevestigd die een functie voor de voetbalsport vervullen. Het betreft de nieuwe accommodatie van DESM (Leuken) en het sportpark St. Louis. Sportpark St. Louis vervult een functie voor het Voortgezet Onderwijs en is een aantrekkelijk park. De accommodatie van DESM is – met de nieuwbouw – volledig afgestemd op de vraag/behoefte.

Tennis

Er zijn twee tenniscomplexen in Weert-Midden (Weert Oost en Ray Prickers). De accommodatie in Weert-Oost huisvest een relatief grote vereniging en het aantal banen is in evenwicht met de vraag/behoefte. De accommodatie van de vereniging Ray Prickers is relatief klein (ook een relatief kleine vereniging) en er is sprake van overcapaciteit van een tot twee banen op dit park.

Recreatief gebruik en sport- en beweegarrangementen

Recreatief medegebruik van sportparken is wenselijk. Zowel het sportpark De Moeëdsdiëk (DESM) als het sportpark St. Louis lenen zich voor een dergelijke functie.

Vertaling naar scenario's

Het gemeentelijk beleid voor de sportparken gaat uit van verdere clustering van sportparken. Deze lijn doortrekkend wordt geadviseerd om:

- De functie van het sportpark St. Louis te handhaven voor het VO en te verbreden en in te richten voor recreatief medegebruik.
- De initiatieven van de tennisverenigingen - om te komen tot bundeling van verenigingen en accommodaties - te ondersteunen.

Cultuur

De meeste culturele voorzieningen van Weert zijn gevestigd in Weert-Midden. Zoals omschreven in de Visie op het stadshart en de Structuurvisie Weert 2025 is het centrum gebaat bij de aanwezigheid van (sociaal) culturele functies, zoals het RICK en de Roos. Deze functies kunnen zorgen voor (bevordering van) een aantrekkelijke binnenstad door cultuur, ontmoeting en beleving. In de structuurvisie en de visie op het stadshart wordt eveneens sterk ingezet op het versterken van de centrumfunctie en de rol van culturele voorzieningen daarbinnen. Meer samenhang tussen de culturele instellingen wordt daarbij gezien als belangrijk instrument. Beoogd wordt om de samenhang concreet te maken op drie sporen, te weten:

- Inhoud en programmering, waarbij – nog meer dan nu het geval – de programmering en dienstverlening in onderlinge samenhang wordt aangeboden.
- Fysiek, waarbij ruimtelijke barrières binnen en tussen de verschillende culturele voorzieningen zoveel als mogelijk worden weggenomen en de voorzieningen meer als fysieke eenheid worden aangeboden. Daarbij wordt gestreefd om de samenhang met de rest van het centrum ook verder te versterken.
- Beheer, waarbij de samenwerking in het beheer tussen de instellingen wordt versterkt. De beoogde samenhang biedt ook versterkte mogelijkheden voor de culturele instellingen in relatie tot de transformatie van het sociale domein. Het biedt kansen om – samen met bijvoorbeeld zorgaanbieders en welzijnsinstelling – een rol te spelen in arrangementen voor dagbesteding voor de groep ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking.

Sociaal-Cultureel

Weert-Midden wordt de komende jaren geconfronteerd met een relatief grote veranderopgave binnen de sociaal-culturele accommodaties. Er

zijn problemen met de bezetting en de exploitatie van de wijkcentra en het aanbod aan sociaal-culturele voorziening wordt uitgebreid.

Tegelijkertijd zijn in Weert-Midden vernieuwingen in het sociale domein in gang gezet die vragen om een toegesneden aanbod van voorzieningen met daarbij passende arrangementen en beheervormen. Als laatste is het wenselijk om veranderingen in het aanbod aan te grijpen om ruimtelijke speerpunten te versterken.

Wijkcentra

Er dient een fundamentele keuze te worden gemaakt over de toekomst van de twee wijkcentra in Weert-Midden (Fatima en Groenewoud). De ligging van beide wijkcentra is goed (in de wijken waar de behoefte aan dergelijke voorzieningen het grootste is), maar de toekomstbestendigheid van de wijkcentra staat onder druk. Bij de afweging moeten worden betrokken:

- Het hergebruik van kerken (Franciscus Huis en Fatima Huis), waarbij de plannen rond het Fatima Huis ook kunnen voorzien in de realisatie van een nieuw buurtcentrum.
- De leegstand in De Kameleon en de toekomstige leegstand in Aan de Bron, die kunnen worden ingezet voor sociaal-culturele activiteiten.
- De toenemende mogelijkheden voor medegebruik van voorzieningen in zorginstellingen.

In het scenario Burgerkracht dat als uitgangspunt dient, wordt niet gestuurd op het behoud van beide wijkcentra. De gemeentelijke sturing (voor zover mogelijk) wordt losgelaten, waarbij – op termijn – vooral het bestaande buurtcentrum Fatima haar bestaansrecht kan gaan verliezen. Daarbij moet direct worden opgemerkt dat hergebruik van het Fatima Huis, inclusief de daaraan gekoppelde nieuwbouwplannen, kunnen bijdragen aan de gewenste versterking van het hart van Fatima.

Voorzieningen voor ouderen

Voor deze voorzieningen moet onderscheid worden gemaakt naar De Roos en de andere voorzieningen in zorginstellingen en woonvormen voor ouderen. De Roos is een openbaar toegankelijke voorziening voor ouderenwerk. De functie van De Roos staat eigenlijk niet ter discussie. De Roos kent een goede bezetting en de maatschappelijke functie van De Roos is van betekenis. Bovendien kent De Roos een centrale ligging in een gebied waar veel ouderen wonen. Dit neemt niet weg dat de huidige huisvesting knelpunten kent, waarbij de ligging op de verdieping de belangrijkste is. De toegankelijkheid voor de doelgroep is daarmee niet gediend. Inmiddels heeft Punt Welzijn voor De Roos andere

huisvesting gevonden. Een aantal functies wordt ondergebracht bij Cwartier in het voormalige gemeentehuis en een aantal functies wordt verspreid over de stad/wijken. Deze nieuwe situatie gaat in per 1 januari 2017. Voor de overige ruimten in zorginstellingen en woonzorgcomplexen geldt dat de betreffende instellingen een deel van deze voorzieningen voor medegebruik openstelt of wil openstellen. Voor deze voorzieningen ligt dezelfde vraag voor als bij de ontwikkelingen rond het Fatima Huis en het Franciscus Huis: omarmen of juist inzetten op gemeentelijke accommodaties.

Voorzieningen voor jongeren

Voor de scouting wordt voorgesteld om een vergelijkbare ontwikkeling als bij de tennis te stimuleren. Meer samenwerking tussen scoutingverenigingen met als mogelijk resultaat het delen van gebouwen.

Beheer en exploitatie

In het scenario Burgerkracht wordt uitgegaan van de inzet van sociaal-culturele accommodaties bij de vormgeving van de participatiemaatschappij. Dat is alleen mogelijk als de wijze van beheer van deze accommodaties verandert. De nieuwe wijze van beheer heeft de volgende kenmerken:

- Een samenwerkingsverband van instellingen voor zorg, welzijn, wonen, werk en verenigingen.
- Ruime openstelling van de accommodaties inclusief inloop- en ontmoetingsfunctie.
- Inzet van arbeidsmatige dagbesteding in het beheer van de accommodaties.
- Gebruikersbeheer en programmering in één hand.

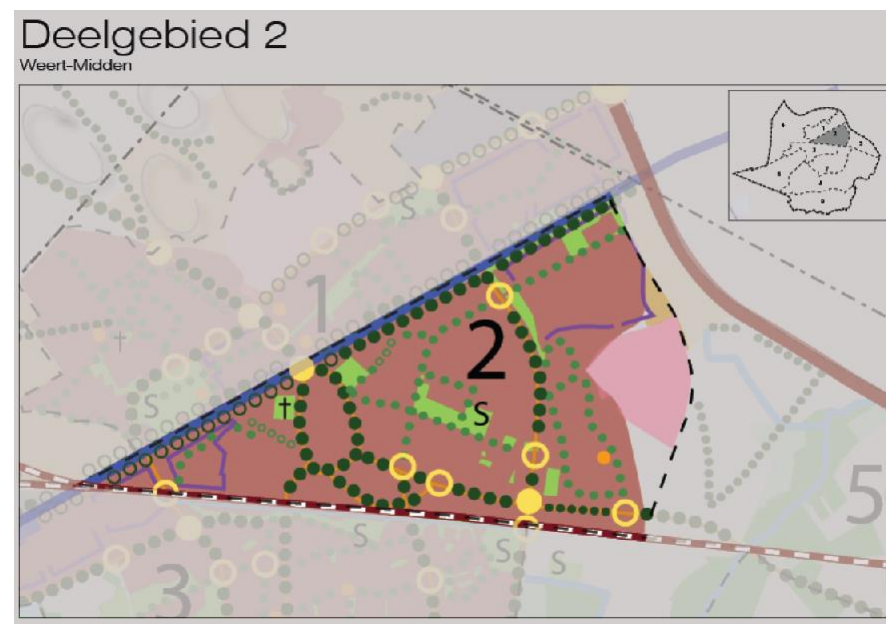
In samenwerking met de beoogde partners zal een pilot uitgevoerd kunnen worden om (bijvoorbeeld in Fatima) deze wijze van beheer uit te werken en te introduceren. Elders in de provincie (bijvoorbeeld Venlodroom) bestaan voorbeelden van deze wijze van beheer.

Kadernota Groen

De groenstructuur en het beleid dienaangaande is vastgelegd in de Kadernota groen. Deze nota is vastgesteld op 18 maart 2009. De

Kadernota Groen kan worden gezien als een hulpmiddel om sturing te geven aan de ontwikkeling van groen, natuur en landschap. De ruimtelijke beleving en geleding van de wijken wordt bepaald door de stedenbouwkundige opzet en de invulling met groen. De groenstructuur in de wijken en buurten is daarmee van groot belang voor de beleving van het leefklimaat door bewoners.

De typering van de groenstructuren is in negen deelgebieden onderverdeeld. De ruimtelijke beleving en geleding van de deelgebieden wordt bepaald door de stedenbouwkundige opzet en de invulling met groen. De groenstructuur is daarmee van groot belang voor de beleving van het leefklimaat door bewoners in de wijken.

Figuur: uitsnede Kadernota Groen, deelgebied 3, Weert-Midden

De begrenzing van deelgebied Weert-Midden wordt bepaald door de Zuid-Willemsvaart, de spoorlijn en deelgebied Leuken & Roeventerpeel.

Weert-Midden heeft een kern van bebouwing tot 1900 binnen de centrumring. De wijk Fatima en de Biest dateren uit de periode 1900-

1950. De wijk Groenewoud ontstond in de periode 1950-1970. Een strakke ruime verkavelingsstructuur met hieraan gekoppeld brede wegprofielen met een zware boomstructuur zijn de karakteristieken van deze wijk.

Het oudste gedeelte van de wijk Leuken bevindt zich rondom de Heilige Mathiaskerk. Meer noordelijke wijkdelen dateren uit de periode 1950-1970 en 1970 - 1980.

Groenstructuren worden omgevormd naar bomen in gras waardoor meer eenvormigheid tussen de verschillende wijken ontstaat.

De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de Zuid-Willemsvaart in het noorden, de spoorzone in het zuiden en de Ringbaan Oost. Binnen deze driehoek ligt de centrumring met zijn uitvalswegen en het stadspark (park De Biest), ommetje Biest / Noordervijver, en de groene longen bestaande uit het sportpark St. Louis, het voormalige WML-terrein en andere groene ruimtes.

Aan de oostzijde van Leuken is de buurt Vrouwenhof in ontwikkeling. De sporthal en omgeving is vrij gekomen en is gedeeltelijk nodig voor het nieuwe winkelcentrum. Een groot resterend gebied heeft een (tijdelijke) groene invulling gekregen vanuit de wijk, met o.a. volkstuintjes en een fietscrossbaan. Aan de zuidzijde van dit deelgebied zullen veranderingen gaan plaatsvinden wanneer gekozen wordt voor ontwikkeling van de IJzeren Rijn over het historische tracé.

Onderstaande SWOT is geactualiseerd.

Sterk

- Centrum: herkenbare uitstraling door uniform materiaalgebruik en enkele beeldbepalende bomen.
- Groenewoud: groene long en zware boombeplanting langs brede straatprofielen.
- Karakteristieke groeninrichting Heiligenbuurt.
- Groene buitenruimte Hieronymus complex Biest en hospice Doolhofstraat.
- Ursulinenhof als groene oase in de binnenstad.
- Ecologisch groen langs de Ringbaan-Oost.
- Wijkgroen Noordervijver als buffer tussen bedrijventerrein en woongebied.
- Verliefdenlaantje langs de Zuid-Willemsvaart.
- Algemene begraafplaats Fatima.
- Noordelijke groene spoorzone.

- Sterke groenstructuur op bedrijventerrein (Graafschap Hornelaan)
- Herkenbare boomstructuur wijkontsluitingsweg Leuken.
- Goede landschappelijke inpassing woongebied Vrouwenhof.
- WML terrein als groene schakel richting centrum.
- Groen Kanaalzone I is versterkt door revitalisering bedrijventerrein.
- Ontwikkeling buitensportaccommodaties in de sport- en recreatiezone van Vrouwenhof
- Versterken groene geleding Zuid-Willemsvaart door herinrichting gedeelte Industriekade en passantenhaven.
- Nieuw ingerichte Sint Raphaëlpad als stadstuin.

Zwak

- Tekort aan kwalitatief groene verblijfsruimten in de binnenstad, dit o.a. in relatie tot verder ontwikkeling woonfunctie in binnenstad.
- Ruimtelijke en groene beeldkwaliteit Roermondseweg niet in overeenstemming met de functie van de weg.
- Geen relatie stadspark-Biest-hospice-Noordervijver via water en groen.
- Ontbreken van voldoende wijkgroen.
- Centrumring zonder monumentaal karakter (parkachtige inrichting middenberm).

Kansen

- Groene ruimte met wijkfunctie behouden bij bebouwing sportpark Leuken.
- Aan elkaar knopen van groene gebruiksruimtes langs Zuid-Willemsvaart en groen in de wijken.
- Versterken groenstructuur centrumring en stadspoorten.
- Ontwikkeling van de drie polen in de binnenstad (Bassin, Stadspark e.o. en Stationsplein).
- Herontwikkeling bedrijventerrein Roermondseweg Zuid e.o. tot PDV-locatie (Perifere Detailhandel Voorziening)
- Ontwikkeling Kloostertuin Maasstraat.
- Versterken groen kern Fatima.
- Ontwikkeling voormalig schoolterrein Biest aan Kloosterstraat (in groene setting).

Bedreigingen

- Beeldkwaliteit ontstaansgeschiedenis van de verschillende wijken wordt genivelleerd door omvorming van beplanting naar blokgroen en gras.
- Bezuiniging op onderhoud openbare ruimte.

Bomenbeleidsplan

De gemeenteraad van Weert heeft het Bomenbeleidsplan vastgesteld op 27 september 2012. De doelstelling is het ontwikkelen van een geactualiseerde visie op het bomenbeleid, waarin bomenstructuren worden gekoesterd en versterkt. Tevens is een strategie bepaald en uitgewerkt over de omgang met klachten over hinder en overlast, over de omgang met bomen bij ruimtelijke ordening en het digitaal ontsluiten van data over bomen. Het bepalen van de financieringsstrategie met betrekking tot ontwikkeling en instandhouding van een duurzame bomenstructuur en het definiëren van een vervangingstermijn voor stadsbomen is ook een doelstelling. Tot slot is de kapverordening geëvalueerd en herijkt.

Binnenstad

Landschappelijke en historische basis

De Binnenstad bestaat uit de oude kern van Weert binnen de huidige singel – de voormalige vestingwerken - en een schil hieromheen met de radiale historische uitvalswegen waarbinnen zich recentere bebouwing ontwikkeld heeft. Ook bijzondere elementen als het stadspark, het kerkhof, het ziekenhuis en de omgeving van het station behoren tot het centrum.

Uitgangspositie en koers

Het centrum binnen de singel is nadrukkelijk stedelijk en stenig met in verhouding weinig bomen, maar het is wel rijk aan karakteristieke of in potentie karakteristieke bomen of boomgroepen die fraaie groene accenten in de stedelijke omgeving vormen. Ook staan in het centrum op bepaalde plaatsen lei- of vormbomen die in belangrijke mate bijdragen aan een groen stadsbeeld. De omliggende delen van de binnenstad zijn deels vooroorlogs met overwegend boomarme straatprofielen. Hier staat echter ook af en toe een oude, karakteristieke en beeldbepalende boom. De omgeving van de St. Antoniusstraat is een

uitbreiding uit de jaren '50 en '60 waar de straten overwegend boomarm zijn. Het kerkhof heeft een waardevol bestand aan grote bomen. Ook in het stadspark zijn diverse grote bomen te vinden, maar hier laat de inrichting en de kwaliteit van de bomen soms te wensen over. Hier is tevens een knelpunt met het gebruik voor evenementen. De singel heeft over grote stukken een groene middenberm met de nodige karakteristieke bomen die de singel een herkenbaar en groen karakter verlenen. Aan de buitenzijde van de weg staan rijen bomen in de stoep die in meerdere opzichten ruimtegebrek hebben en minder vitaal zijn. De oude uitvalswegen hebben deels fraaie boombeplantingen. Op sommige plaatsen is het profiel echter krap met gevolgen voor de

Figuur: uitsnede bomenbeleidsplan, kaart structuur en wijken

boomstructuur. Belangrijke ontwikkelingen in het centrum zijn herstructurering van het Beekstraatkwartier, herinrichting van de stationsomgeving, omgeving nieuwe Stadhuis en herinrichting Bassin.

Leidende gedachtes

De singel een uitgesproken herkenbaar karakter geven en zorgen dat de boomstructuur die het beeld van de singel vormt een grote duurzaamheid heeft. Binnen de singel het principe voortzetten en versterken van een duidelijk stedelijk karakter met kenmerkende grote markante bomen. Markant en duurzaam maken van het bomenbestand in het stadspark. In stand houden, versterken en completeren doorgaande boomstructuren langs invalswegen, echter aangepast aan de soms krappe omstandigheden. Buiten de singel inzetten op woonstraten met enkele groene accenten en waar mogelijk bomen in tuinen. Op termijn bij integrale herinrichtingsprojecten, waaronder rioolrenovaties, in woonstraten ruimte scheppen voor groene accenten.

Voorname voorstellen

Streefbeeld voor de singel is een profiel met een brede middenberm met daarin bijzondere, karakteristieke bomen die een losse parkachtige structuur vormen. Dit kan bereikt worden door geleidelijke omvorming. In de middenberm worden bomen toegevoegd. Plaatselijk moeten daarvoor in rijen geplante bomen verwijderd of verplant worden. Op sommige plaatsen is aanpassing van het wegprofiel noodzakelijk of wenselijk. De bomenrijen aan de buitenzijde kunnen geleidelijk verdwijnen, of plaatselijk gehandhaafd of vervangen worden als de beeldkwaliteit daar om vraagt. In het centrum binnen de singel kunnen op diverse plaatsen jonge bomen geplant worden die als solitair tot markante boom uitgroeien. Optimale standplaatsomstandigheden zijn voor deze bomen een eerste vereiste en het is goed om de logische vraag om het toepassen van groot plantmateriaal enigszins te temperen; klein geplante bomen zullen gezonder en sneller groeien en een grotere levensduur hebben. Op een aantal plaatsen met weinig ruimte kunnen lei- of dakbomen in het stadshart toegevoegd worden. In het bijzonder op de Nieuwe Markt is behoefte aan extra bomen die het gebruik van het plein voor evenementen niet belemmeren. In het kader van de herinrichting van het Bassin moet de groene entree naar

het centrum versterkt worden. Hierbij dient aangesloten te worden bij het streefbeeld voor de singel. Enkele invalswegen vragen richting singel om completering of versterking van de boomstructuur. De ruimte is vaak echter beperkt waardoor (lichte) aanpassing van het straatprofiel nodig is.

Bijzonderheden en aandachtspunten

Het verliefdenlaantje loopt niet goed door richting de haven, idealiter zou dit als laanprofiel gecompleteerd worden. Gezien de beperkte ruimte kan ook gekozen worden voor verwijderen van de haag en toevoeging van enkele markante bomen aan de zuidzijde van het pad om meer evenwicht in het profiel te brengen en aan beide zijden begeleiding door grote bomen te hebben. Een transparante soort garandeert de lichtinval in de appartementen. De herinrichting van de stationsomgeving vormt een specifieke opgave, waarbij het belangrijk is het groene karakter van de Sint Maartenslaan zover mogelijk en zo continue mogelijk door te zetten. Blijvende zichtbaarheid van het karakteristieke station is een uitgangspunt, maar in de directe omgeving van het station is uitbreiding met karakteristieke bomen gewenst. Bij de herontwikkeling van het Beekstraatkwartier is het van belang te kijken hoe bepaalde bestaande bomen van enkele decennia oud een plek kunnen krijgen in de nieuwe invulling. Deze bomen hebben immers de potentie van monumentale, markante boom. Voor de kerk staat een groep van drie lindebomen die - als zij tot volle wasdom komen - tegen de kerk aan groeien, en het zicht op de kerk deels wegnemen. De beste oplossing lijkt hier om een snoeiregime te introduceren waarmee de lindes omgevormd worden tot forse vormbomen of etagebomen. Langs deze weg kan een duurzame situatie gecreëerd worden die voor kerk, Markt én bomen een meerwaarde heeft. In het centrum zijn veel bomen voorzien van fraaie boomroosters die echter te krap dreigen te worden. Dit kan de duurzaamheid van bomen in gevaar brengen. Snel en structureel ingrijpen is hier noodzakelijk.

Biest

Landschappelijke en historische basis

Onderdeel van de wijk Biest is het historische lint van Biest, dat lang de voornaamste structuur buiten de singel vormde. Delen van Biest, zoals het klooster, waar eerst een versterkte boerderij stond, behoren tot de oudste belangrijke bewoonde plekken in de gemeente. Hiernaast bestaat Biest uit oudere, naoorlogse uitbreidingswijken op de velden, waarbinnen nog een paar veldwegen met incidentele linten boerderijbebouwing opgenomen zijn. Het meest oostelijke deel van Biest is onderdeel van de grote uitbreidingswijken uit de jaren '60 met een zeer karakteristieke opzet van een raster van brede groene hoofdwegen.

Uitgangspositie en koers

Het lint van Biest begint bij de stad groen, met de kastanjes bij het kasteel (als herinnering aan de voormalige Biesterlaan) en gaat dan over in een stenig, maar fraai bebouwingslint. De Zuid-Willemsvaart wordt ter hoogte van Biest begeleid door de fraaie kastanjes van het verliefdenlaantje. De jongere buurten hebben een divers karakter. Sommige woonstraten zijn boomarm, andere hebben een duurzame en volgroeide boomstructuur. De hoofdwegen die in de jaren '50 en '60 ontstaan zijn, hebben overwegend een forse, duurzame boombeplanting met net voldoende groeiruimte. Plaatselijk zijn kleinere problemen door wortelopdruk. Waar in woonstraten bomen in de stoep geplant zijn doet zich op termijn een standplaatsprobleem voor.

Leidende gedachtes

Versterken boomrijke gedeelte van het lint van Biest en behouden van het karakteristieke boomarme karakter in het overige deel van het lint. Doorlopende bomenstructuur langs de Zuid-Willemsvaart completeren. In stand laten boomarme straatprofielen, zoeken naar mogelijkheden voor een enkel groen accent. Bij de in de toekomst op handen zijnde rioolrenovaties kunnen de straten geschikt gemaakt worden voor een boomstructuur in de vorm van groene accenten. Behouden duurzame en volgroeide boomstructuren in woonstraten en hier bij rioolrenovatie zorgvuldig mee om gaan. Niet duurzame beplantingen op termijn

vervangen door soorten die passen in zeer krappe situaties.

Voornaamste voorstellen

Aanpassen profiel (ruimte maken voor een grasstrook) en vervangen van de jonge bomen aan de Biest zodat samen met de bestaande kastanjes bij het kasteel een duurzame, doorlopende rij grote bomen van de singel tot het klooster ontstaat. (Idealiter wordt het wegprofiel zo aangepast dat een smal laantje gevormd kan worden met grote betekenis als wandelpad en als gedeeltelijke reconstructie van de historische Biesterlaan. Er ontstaat dan een prachtig ommetje in combinatie met het verliefdenlaantje en het Stadspark) Nieuwe bomen langs het kanaal vanaf de Biesterbrug naar het oosten, gecombineerd met een nieuwe boomrijke plek bij de Biesterbrug. Completeren boomstructuur langs Boerhaavestraat, eventueel deels door stimuleren van begeleidende bomen in tuinen. Weloverwogen en in overleg verwijderen van de bomen aan de zuidzijde van de Overweertstraat. Op termijn vervangen van de straatbomen (en deels ook gemeentelijke bomen in voortuinen) rondom de Johan van Hornestraat door passende kleine bomen, danwel door enkele groene accenten op plekken met meer ruimte.

Fatima

Landschappelijke en historische basis

Fatima is een woonwijk met een bijzonder gemengd karakter. Kleine delen grenzend aan het centrum en langs oude veldwegen zijn vooroorlogs. Een groot gedeelte stamt uit de periode kort na de oorlog, toen Fatima een van de eerste grote planmatige uitbreidingen was, die grenzend aan het centrum over het eiland van Weert heen begonnen te groeien. Het hart van deze uitbreiding is het groene park rondom de bijzondere Fatimakerk. Andere delen zijn in de jaren '70 en '80 ingevuld in een voor die tijd typische stijl. Sinds enkele jaren is gestart met grootschalige, compacte herontwikkelingen in de voormalige industriële zone langs het kanaal. In het groeiproces van Fatima zijn historische elementen en structuren voor een groot gedeelte opgenomen in het stadsweefsel. De wegenstructuur is een afspiegeling van de belangrijke veldwegen en de oude begraafplaats vormt nu één

van de markante groene plekken binnen de wijk. Door het haast organisch gegroeide karakter van Fatima hebben de belangrijke structuren niet echt een duidelijke opbouw, het zijn vooral de grotere markante groene elementen en de omsluitende structuurlijnen die de wijk ordenen.

Uitgangspositie en koers

Door de leeftijd van delen van de wijk en oude elementen die er in opgenomen zijn, heeft Fatima een groot bestand aan fraaie oude bomen. In de jongere gedeeltes met een woonwijkachtige opzet staan bomen onder zeer diverse en vaak ook minder gunstige omstandigheden. Veel straten en ook belangrijke structuurlijnen in Fatima zijn tamelijk krap van opzet en daardoor arm aan bomen of voorzien van boomstructuren die in krappe omstandigheden moeten groeien. In het bijzonder de nieuwste herontwikkelingen zijn erg compact van opzet en bieden weinig ruimte aan groen. Het kanaal is op dit moment ter hoogte van Fatima grotendeels onbeplant en vormt niet de markante groene lijn die het zou moeten zijn.

Leidende gedachtes

Eén van de grote opgaves zal zijn om het bestand aan bomen die nu volgroeid en markant zijn, duurzaam in stand te houden en om voor de belangrijke groene elementen een strategie voor een duurzame toekomst te hebben. De structuurlijnen met weinig bomen hebben vaak een duidelijke kwaliteit door hun oudere straatwanden of aangrenzende groene elementen. Enkele nieuwe markante bomen op strategische plekken kunnen hier zorgen voor een groen karakter en tevens interessante plekken in de opbouw van de wijk benadrukken. In een groot aantal straten is een duurzame situatie te bereiken door de standplaatsomstandigheden te verbeteren of door de bomenstructuur te optimaliseren.

Voornaamste voorstellen

De aan Fatima grenzende singel moet een omvorming ondergaan, zoals bij de binnenstad beschreven. Langs de Zuid-Willemsvaart moet ruimte gevonden worden voor minimaal één rij grote bomen om het kanaal ook hier als grote groene structuurlijn door te zetten. Langs de

Beekpoort is een nieuwe bomenrij gewenst. De Kerkhoflaan is waardevol en markant, maar vraagt om versterking, omdat een deel van de huidige bomen dreigt uit te vallen. Versterking vraagt ook het bomenbestand in het park rond de Fatimakerk; om de potenties van het park uit te buiten en om jonge bomen voor de toekomst in te brengen. De bomenlaan langs de Molenveldstraat vormt een knelpunt door krappe standplaatsen en overlast door vruchtval. Het zou goed zijn deze te vervangen in combinatie met het verruimen van de standplaatsen, bijvoorbeeld door lichte versmalling van weg en stoep zodat voor de bomen een grasstrook gereserveerd kan worden. Door de hele wijk vragen speciale plekken om nieuwe markante bomen en bij het voetbalveldje aan het Patersveld is de mogelijkheid voor een nieuwe boomrijke plek.

Groenewoud

Landschappelijke en historische basis

Groenewoud is één van de grote uitbreidingswijken van Weert die in de jaren '60 ten oosten van het centrum ontstonden op de open akkers van het Eiland van Weert. Een klein gedeelte van de wijk en enkele inbreidingen stammen uit de jaren '80. Overwegend zijn oude structuren niet opgenomen in het nieuwe stedenbouwkundige weefsel, de wijk kent een markante, rationeel ontworpen structuur die zich kenmerkt door een net van brede, lange en rechte hoofdwegen op wijkniveau met daarbinnen woonstraten. Midden in de wijk vormt het sportpark Sint Louis samen met het groen rond de kerk en het park Aan de bron in Biest een belangrijke groene gordel.

Uitgangspositie en koers

Overwegend staan langs de hoofdstructuren forse, volgroeide bomen die voldoende goede omstandigheden hebben om een duurzame toekomst tegemoet te gaan. Plaatselijk kan het nodig zijn de stamvoeten wat meer ruimte te geven. De bomen langs de Herenstraat en Maaslandlaan zijn in slechtere conditie. De woonstraten in oudere delen zijn vaak arm aan bomen of de bomen hebben daar relatief weinig ruimte in de stoep. Wel zijn hier vaak plantsoentjes waar bomen genoeg ruimte hebben en inmiddels bijdragen aan het groene karakter

van de woonomgeving. De jongere woonstraten hebben veelal een woonerfopzet met bomen in de straat, die soms weinig ruimte hebben. Plaatselijk is het bestand aan bomen zo groot dat er nevenstructuren zijn met beperkte meerwaarde en matige groeiplaatsomstandigheden. Soms zijn bomen erg fors voor de beperkte groeiruimte en beïnvloeden ze het gevoel van sociale veiligheid negatief. In sommige straten zijn recent bomen in de stoep vervangen door nieuwe exemplaren, door de soortkeuze gaan ook deze echter niet altijd een duurzame toekomst tegemoet.

Leidende gedachtes

Duurzaam in stand houden van de karakteristieke, volgroeide bomenstructuren. Behouden en versterken van de fraai beplante plantsoenen. Verduurzamen van bomenstructuren in woonstraten. Op termijn bij rioolrenovaties in woonstraten ruimte scheppen voor groene accenten.

Voor naamste voorstellen

Het streven is om langs de Roermondseweg een zo continue en robuust mogelijke beplanting van eiken te hebben. In het bijzonder het westelijke gedeelte met zuileiken, grenzend aan de Maaspoort, heeft versterking. De bomen in de Herenstraat en de Maaslandlaan zullen op termijn vervangen moeten worden, hierbij is het van belang tevens de standplaatsen te optimaliseren. Langs de Maaseikerweg en de Onzelievevrouwestraat ontbreekt op dit moment een doorlopende boombeplanting, die gezien de betekenis van deze straten wel gewenst is. In beide gevallen wordt in het ideale geval het wegprofiel zo herzien dat ruimte voor één rij grote bomen ontstaat. De bomen aan de zuidzijde van de Overweertstraat hebben ten opzichte van de fraaie, duurzame structuur aan de noordzijde nauwelijks meerwaarde en vormen op termijn een probleem, deze kunnen in overleg weloverwogen verwijderd worden. Het is wenselijk het sportpark Sint Louis een sterkere visuele relatie met de omgeving te geven door meer afwisseling aan te brengen in open en gesloten beplantingen. In de woonstraten is het beeld divers. In bepaalde delen van de wijk is sprake van een duurzame situatie. Elders staan bomen in kleine boomspiegels in de stoep. Hier zal per geval een zorgvuldige afweging

gemaakt moeten worden. Als in de omgeving grote bomen garant staan voor een groen beeld van de woonomgeving kunnen ze verwijderd worden. Als wel behoefte is aan een bomenstructuur in deze straten, dan is vervanging door een passende soort mogelijk, liefst in combinatie met het optimaliseren van de standplaats. In woonstraten met een woonerf karakter is meestal behoefte aan optimalisatie van het bomenbestand door per boom een zorgvuldige afweging van de beste ingreep te maken.

Leuken

Landschappelijke en historische basis

Leuken is een wijk die gedurende meerdere decennia gegroeid is in het kampenlandschap ten oosten van Weert de basis waren een aantal oudere wegen ten zuiden van het gehucht Oud Leuken. Deze wegen maken nog altijd deel uit van de hoofdstructuur van de wijk en weerspiegelen zo het oude landschap.

Uitgangspositie en koers

Door de verschillen in ouderdom van de diverse delen van de wijk is ook de bomenstructuur divers van karakter. Langs de oudere hoofdstructuren staat overwegend een laan of rijbeplanting, die deels lijdt onder slechte standplaatsomstandigheden. Een groot deel van de woonstraten kent een duurzame boombeplanting, maar op enkele plaatsen doen zich nu of in de toekomst knelpunten voor.

Leidende gedachtes

Verduurzamen van de bomen langs belangrijke structuurlijnen. Oplossen van enkele knelpunten in woonstraten.

Voor naamste voorstellen

De Schutterijlaan is een belangrijke schakel in de noordelijke toegang tot de wijk, de bomenstructuur ondersteunt dit echter niet. In het wegprofiel kan ruimte voor een nieuwe laanbeplanting gevonden worden. De bomen langs de Voorstestraat staan in kleine boomspiegels in de stoep, hebben een slechte conditie en in deze vorm geen toekomst. Op termijn moeten deze bomen vervangen worden door

liefst middelgrote bomen. Het verbeteren van de standplaatsomstandigheden, bijvoorbeeld door versmalling van de weg die een groenstrook voor de bomen mogelijk maakt, verdient hierbij aandacht. Eventueel kan overwogen worden te kiezen voor een rijbeplanting. Ook de standplaatsen in het noordelijke deel van de Middelstestraat verdienen aandacht. Het noordelijke deel van de Tromplaan kent een rijbeplanting onder krappe omstandigheden in de stoep, die geen meerwaarde heeft, aangezien aan de overzijde ruime plantsoenen met grote bomen aanwezig zijn. In overleg kan deze rij verwijderd worden. In de Batavierenstraat moet verwijdering van bomen in de stoep overwogen worden. Versterken van de boomrijke plekken in dit deel van de wijk garandeert een meer duurzame en fraaiere boomstructuur. Rondom de Evertsenstraat hebben de bomen in de stoepen een slechte conditie en geen toekomstwaarde. Verwijderen en inzetten op enkele groene accenten is een mogelijkheid. Een alternatief is vervanging door een passende soort. Rondom de Leukenhof moet het bomenbestand geoptimaliseerd worden. Het wijkwinkelcentrum vraagt om enkele markante bomen ter versterking van het groene karakter.

Structuurvisie

Op 11 december 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Weert 2025 vastgesteld. In deze structuurvisie worden de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de lange termijn (op hoofdlijnen) vastgelegd. Weert doet dat voor de periode tot 2025 en voor het hele grondgebied van de gemeente Weert. De visie is opgebouwd rond de thema's:

1. Prettige woongemeente voor jong en oud
2. Groenste stad met een grote toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht
3. Uitnodigend, bruisend centrum
4. Hoogwaardige bedrijvigheid, dienstverlening en innovatie

Grote lijn Structuurvisie Weert 2025

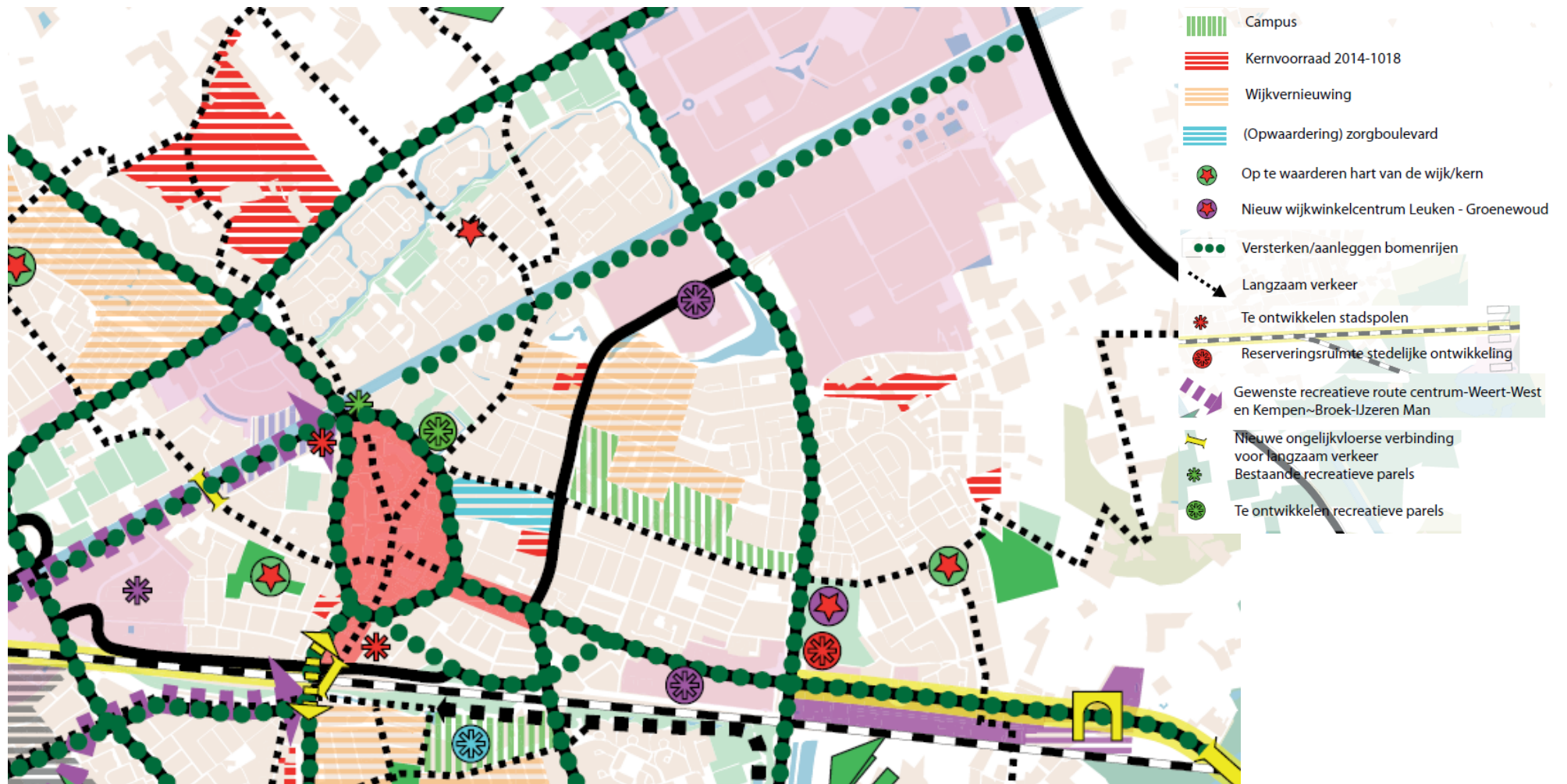
Om Weert aantrekkelijk te houden, moet duurzaam worden geïnvesteerd in de toekomst. Deels betekent dit het behouden van het goede, deels betekent dit inzetten op verandering en verbetering. De opgave richt zich niet meer volledig op kwantitatieve groei maar meer en meer op kwalitatieve groei.

De Structuurvisie doet uitspraken over bijvoorbeeld de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven en de verbetering van de winkelstructuur in het oosten van Weert. De versterking van toerisme en recreatie in de stad, de verruiming van de bestemming op enkele bedrijventerreinen en de versterking van de groenstructuur komen eveneens aan bod.

Gevolgen voor Weert-Midden

Voor Weert-Midden is een aantal aspecten van belang.

- Er is een gebied in Biest-Groenewoud aangegeven waar wijkvernieuwing wordt verwacht.
- Het aantal nieuwbouwplannen voor woningen is beperkt (La Cour Bleue, Hornehoof, Kloosterstraat en Vrouwenhof).
- Ontwikkeling van de stadpoten bij station en stadsbrug.
- Op een aantal plaatsen dient de groenstructuur versterkt te worden dan wel is het gewenst dat er groene verbindingen en verbindingen voor langzaam verkeer tot stand gebracht worden.
- Het stadspark aan de Biest is opgenomen als een te ontwikkelen recreatieve parel.
- Opwaardering van het hart van de wijken Leuken en Fatima is voorzien en tevens de verplaatsing van het wijkwinkelcentrum in Leuken naar een centralere plek tussen Leuken en Groenewoud.
- Verder is het resterende deel van het sporthalgebied in Leuken gereserveerd voor eventuele toekomstige stedelijke ontwikkelingen.

Figuur: uitsnede visiekaart Structuurvisie Weert 2025